KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

MARRASKUU
NOVEMBER

N:o 11 - 1961

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

MARRASKUU | 66 VUOSIKERTA | N:o 11 · 1961

Joulukuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen marraskuun 7 päivää

KML:n komissioiden kongressi Roomassa

Vuonna 1959 Wiesbadenissa pidetyssä Kuurojen Maailmanliiton varsinaisessa kongressissa valittiin muutamia pysyviä komissioita, joiden asiantuntijajäsenet samalla määrättiin. Tarkoituksena oli, että nämä komissiot työskentelisivät kongressien väliaikoina kooten alaansa kuuluvaa aineistoa ja kokoontuen pari vuotta ennen seuraavaa vuonna 1963 pidettävää kongressia, jolloin voidaan valmistaa tiivistetty esitys Wiesbadenin kongressin näille komissioille antamista kysymyksistä. Näitä pysyviä komissioita oli: Lääketieteellinen-, Psykolooginen-, Opetus-, Kuntouttamis-, Sosiaalinen- ja Viittokamieli- ja Taidekomissio.

Komissioiden kokoukset pidettiin Roomassa syyskuun 27–30 päivinä, tasan 10 vuotta Kuurojen Maailmanliiton perustamisesta. Kokouspaikkana oli Palazzo Barberini. Muutamaa poikkeusta lukuunottamatta olivat kaikki valitut jäsenet saapuvilla. Suomesta oli Työterveyslaitoksen lähettämänä maist. Jyrki Juurmaa Psykoloogisessa komissiossa ja toim.joht. Rurik Pitkänen Kuntouttamiskomissiossa, seuraten hän myöskin Sosiaalisen komission työtä, koska nämä alat olivat lähellä toisiaan. Tri Meurman Suomesta lähetti tervehdyssähkeen Lääketieteelliselle komissiolle.

Italialaiset ovat suurenmoisia järjestäjiä. Avajaiset pidettiin Capitoliumilla korkeiden hallintoviranomaisten läsnäollessa. Pääministeri Fanfani oli itse estetty saapumasta ja hänen edustajansa lausui kaikkialta maailmasta saapuneet komissioiden jäsenet tervetulleiksi. Alkumuodollisuuksien jälkeen päästiin varsinaiseen työskentelyyn Palazzo Barberinin eri saleissa.

Kuntouttamiskomission saamat kysymykset olivat seuraavat:

1) Tutkia, mitkä ammattialat ovat sopivimpia kuuroille ja taata heille mahdollisuudet kehittyä alallaan:
   a) diagnoosin
   b) sosiaalisen huollon
   c) ammatinvalinnan ohjauksen
   d) oppiajan
   e) sijoittamisen
   f) ammattivarmuuden avulla.

2) Ammattikasvatuksen perustaminen teknillisen kehityksen saavutuksiin niin maanviljelyksen kuin teollisuudenkin aloilla.

Huolellisen pohdinnan jälkeen tultiin siihen tulokseen, että viimeksimainittu kysymys jätetään vuoden 1963 kongressille alustettuna keskusteltavaksi. Alustuksia ja ponsia laatimaan valittiin henkilöt ja niiden lopullisen tiivistyksen hoitaa pääsihteeri tri Magarotto.

Sosiaalisella komissiolla oli myöskin omat pulmansa ratkottavanaan Wiesbadenin kongressin sille jättäminä. Kysymys oli seuraavista:

1) Kuurojen sopeutuminen normaalielämään:
   a) kuurojen työnsaanti
   b) avioliitto ja perhe-elämä kuuroilla
   c) kuurojen kaksinkertainen invaliditeetti
   d) eläkkeet ja sosiaaliturva
   e) suhtautuminen kuurouteen
   f) kuurojen sukupuolikasvatus
   g) taloudellinen, materiaalinen ja moraalinen asema kuuroilla heidän kasvatus- ja ammattikoulutuskautenaan.

Kuurojen sopeutumisessa normaalielämään näyttivät järjestyksessä tärkeimmiltä kohdat g),

Rakkaat kuurot seurakuntalaiset!

Oi, kuinka vaikeata on kirjoittaa aikana, jolloin kovat iskut ovat kohdanneet kuuroja ystäviämme, ja parhaasta päästä niitä, joiden kautta Jumala on siunannut ja työtänsä vienyt eteenpäin.

Kulunut vuosi alkoi surunviestillä, Maila Paunu kutsuttiin ajasta iankaikkisuuteen. Aikana jolloin maailman kuurojen edustajat ja ystävät saapuivat Helsinkiin, päättyi myös vuosikymmenien opetus- ja johtavassa työssä ja kuurojen työssä ansioituneen paljon pidetyn ja kunnioitetun ystävämme Urho Kierimon palvelustyö täällä armonajassa.

Vaikean sairauden läpi, Jumalan tulessa armossa kirkastettu, on Meeri Kruhse suotu meille palvelusta suorittamaan. Ja kuinka monta vielä, joista emme tiedä, kyllä tässä onkin meille jokaiselle parannussaarnaa, mutta vielä ei Jumalan puhe ole toivotulla tavalla kuulunut, vaan vielä murheen viestin tuli käydä läpi sydämen, meille kaikille rakkaat ystävämme Rurik ja Katri Pitkänen loukkaantuivat auto-onnettomuudessa!

Oi Herra armahda meitä ja anna armossasi meille parannuksen armoa, suo minulle, suo niille, jotka sydämen tilansa kelvottomuuden näkevät, anna anteeksi, nosta jälleen siunauksen työhön uusin voimin, anna Pyhän Hengen Siunaavan opetuksen kirkastaa armon ajan lyhyys ja Jeesus Kristus meidän Vapahtajanamme!

Rukoilkaa Rakkaat kuurot kaikkien kuurojen työssä mukana olevien puolesta. Ahdistuksen kautta meidät nostetaan uuteen siunauksen työhön ja on koittava herätyksen ajat.

Rakkaat kuurot ja heidän ystävänsä, Herra vahvistaa Teidät, ei Hän kyseleviä ystäviänsä jätä. Herra olkoon kanssamme. Amen.

Reino Grev.

Kun me tulemme vanhoiksi

Koska olemme vanhoja? Tähän kysymykseen on vaikea antaa oikeata vastausta. Jos otamme lähtökohdaksi eläkkeeseen oikeuttavan ikärajan, toteamme, että esim. Italiassa pidetään 60-vuotiasta miestä jo vanhana, kun taas Norjassa tämän ikäinen mies vielä 70:nteen ikävuoteensa saakka on mukana työprosessissa. Luonnollisesti on otettava huomioon keskimääräisen eliniän ero kummassakin maassa, mutta siitä huolimatta on eroavaisuuksia eläkkeeseen oikeuttavaan ikään nähden pidettävä varsin huomattavina.

Useimmissa maissa on sekä miesten että naisten eläkeikä 65 vuotta, sikäli kuin niissä eläkettä on olemassa. Näin ei nimittäin suinkaan kaikissa maissa ole asianlaita. On maita, joissa on tehtävä työtä niin kauan kuin suinkin kykenee, minkä jälkeen on sitten lastensa huollettavana tai hyväntekeväisyyden armoilla.

Niinpä eläkkeelle jäädään Norjassa: miehet 70, naiset 70, Ruotsissa: miehet 67, naiset 67, Suomessa: miehet 65, naiset 65, L-Saksassa: miehet 65, naiset 65, Hollannissa: miehet 65, naiset 65, Yhdysvalloissa miehet 65, naiset 65, Belgiassa: miehet 65, naiset 60, Englannissa: miehet 65, naiset 60, Ranskassa: miehet 60, naiset 60, Italiassa: miehet 60, naiset 55.

Ottaen huomioon keskimääräisen eliniän kohoamisen maailmassa on odotettavissa, että vanhusten määrän kasvu tulee aiheuttamaan tiettyjä ongelmia. Ensinnäkin tulee yhä kasvava vanhusten joukko sellaisen kansanosan huollettavaksi, joka kasvaa suhteellisesti paljon hitaammin. Toisaalta on kiinnitettävä huomio vanhukseen itseensä. Suuri joukko eläkeiän saavuttaneista henkilöistä ei tunne itseään vielä lainkaan laskuista pois luettaviksi. He joutuvat kuitenkin yhtäkkiä syrjään työprosessista ja elämä tuntuu heistä tällöin usein tarpeettomalta. Tätä tunnetta on nuorempien vaikea kuvitella. Useimmat meistä voivat vielä oman kokemuksen avulla ymmärtää lapsen ajatusmaailmaa, sillä olemmehan kaikki kerran itse olleet lapsia, mutta vanhusten ajatusmaailma on sen sijaan nuoremmille täysin vieras. Siitä heillä ei vielä ole mitään kokemusta, sillä se maailma on heidän kohdallaan vielä edessäpäin.

Joskus on kylläkin esitetty kysymys, onko todella järkevää kutakin maata ajatellen, että yhtäkkiä työnnetään syrjään valtava joukko ihmisiä, jotka vielä voisivat olla hyödyksi maalleen laajan elämänkokemuksensa ja tietojensa ansiosta. Niinpä esim. Yhdysvalloissa on 65-vuotiaita tai sitä vanhempia n. 13 miljoonaa, Englannissa n. 4,4 miljoonaa, Hollannissa 1 miljoona ja Ruotsissa n. 800.000. Millaisen tiedon ja kokemuksen määrän voisivatkaan nämä miljoonat maansa hyväksi tarjota!

Muutamat liikkeet ja laitokset Amerikassa oivaltavatkin tämän ja avaavat ovensa niille eläkeläisille, jotka haluavat edelleen jatkaa työntekoaan. Yritysten taholta kutsutaan eläkeläiset säännöllisesti koolle laitosta koskevien erilaisten ongelmien pohtimista varten. Usein on tällaisista neuvottelutilaisuuksista suurta hyötyä asianomaiselle laitokselle.

V.N.

---

a) ja d). Viimeksimainittu on meillä ratkaistu invalidirahalailla. Sen sijaan kaivattiin lakiin säännöstä siitä, että työnantajain olisi otettava määrätty prosentti kuuroja (invalideja) työhönsä. Tämänkin kysymyksen tiivistäminen ja lopullinen muokkaus jätettiin pienemmälle asiantuntijaryhmälle ja tri Magarotolle.

Vaikeutta tuottivat alikehittyneiden maiden opetukselliset, sosiaaliset ja kuntouttamispulmat, jotka oli myös otettava huomioon. Aikanaan niistä, samoinkuin edellämainituista kysymyksistä lähetetään maitten hallituksille suositus kuurojen aseman parantamiseksi UNESCO:n, ONU:n ja ILO:n kansainvälisten järjestöjen kautta.

Varsinaisten virallisten kokousten väliin mahtui vielä 27.9. pidetty Kuurojen Maailmanliiton perustamisen 10-vuotisjuhla, jossa liittomme puolesta annettiin komea kuvateos Suomesta, ja 30.9. audienssi Paavin luona. Mainittakoon, että päättäjäisissä liittomme sai KML:n mitalin ja diploomin muistoksi siitä, että oli ollut mukana vv. 1951–1961 Maailmanliiton toiminnassa.

Kuurojen Päivä Turussa

Valtakunnallinen Kuurojen Päivä 24. 9. 61 Turussa

Turun Kuurojenyhdistyksen avara juhlasali oli täyttynyt viimeistä sijaa myöten juhlavieraista, jotka olivat tulleet viettämään Kuurojen Päivän valtakunnallista juhlaa. Kutsuvieraiden joukossa nähtiin monia johtohenkilöitä Turun kaupungista, Turun Kuurojenkoulun opettajia sekä monia kuulevia kuurojen hyväksi ansioituneita henkilöitä sekä suuri joukko kuulevaa yleisöä kuurojen ohella.

Kuurojen Päivän juhla aloitettiin Varuskuntasoittokunnan ja kuurojen viittomakuoron esittämällä kuorosävellyksellä "Finlandia hymni".

Tervehdyspuheen piti Turun Kuurojenyhdistyksen puheenjohtaja Urho Lehtimäki. Lausuttuaan kutsuvieraat sekä yleisön tervetulleiksi tilaisuuteen, hän mainitsi mm., että tänään vietetään koko maailmassa Kuurojen päivää, jonka tarkoituksena on tutustuttaa kuulevia ja kuuroja toisiinsa. Haluamme antaa teidän kuulevat ystävämme, hieman silmätä meidän kuurojen maailmaan. Puhuja mainitsi mm. Nyt iloitsemme siitä, että olemme saaneet teidät vieraaksemme tähän juhlaan, seuraamaan vaatimatonta ohjelmaamme. Tässä haluaisimme painaa sydämillenne, että kuurot tarvtsevat työtä elämänsä ylläpitämiseksi. Hän mainitsi lopuksi. Tämän vaatimattoman tilaisuuden toivomme pieneltä osaltaan antavan kuuroista myönteisen kuvan ja yhdistävän kahta erilaista maailmaa toisiinsa ystävyyden sitein.

Tämän jälkeen seurasi rouva Anja Keski-Levijoen esittämä runo "Kuurojen Laulu".

Juhlapuheen piti Suomen Kuurojen Liiton puheenjohtaja E. Mattila. Juhlapuheessaan hän mainitsi aluksi mm. Eräs meidän ajallemme ominainen ilmiö teknillisesti viime vuosikymmeninä, niin nopeasti kehittyneessä yhteiskunnassamme on, että samoihin ryhmiin kuuluvat ihmiset etsivät toisiaan ja liittyvät yhteen. Heillä on yhteisiä tärkeitä kysymyksiä. Tällaisen ihmisryhmän muodostavat kuurot.

Hän jatkoi mm. Kuurojen Päivä ei kuitenkaan ole juhla ja merkkipäivä vain kuuroille. Se on päivä, jolloin kiinnitetään koko yhteiskunnan huomio kuuroihin, heidän erikoisuuteensa, vaikeuksiinsa, tarpeisiinsa ja saavutuksiinsa, sanalla sanoen heidän elämäänsä.

Tässä yhteydessä ei ole mahdollista eikä tarpeellistakaan kuvata kaikkea niitä vaikeuksia, jotka kohtaavat kuuroa jokapäiväisessä elämässä. — Kuurojen elämä ei kuitenkaan tarvitse olla synkkää ja ikävää. Todellisuudessa on asia päinvastoin. Kuurolla on perheensä ja hyvät kuurot ystävänsä. Hän on mukana yhdistystoiminnassa, joka tarjoaa hänelle monenlaisia vaihteluja. Hänellä saattaa olla monenlaisia harrastuksia ja päämääriä, joita kohti hän pyrkii. Monet kuurot ovat päässeet elämässään pitkälle. Työpaikoilla kuurot ovat tavallisesti kyvykkäitä ja ahkeria työntekijöitä. Puhuja mainitsi lopuksi mm. Kuurojen Päivänä me vetoamme kaikkiin kansalaispiiriin, että kuurojen asemaa ymmärrettäisiin ja kevennettäisiin sitä kuormaa, jota he ilman omaa syytään kantavat.

Tänään, Kuurojen päivänä, on syytä erikoisesti muistaa niitä jo pois siirtyneitä kuuroja miehiä ja naisia sekä heidän kuulevia ystäviään, jotka ovat tajunneet, että he ovat olleet velkaa kuuroille lähimmäisilleen ja jotka ovat omaa aikaansa ja tarmoaan suurenmoisesti käyttäneet kuurojen hyväksi heidän elämäänsä keventääkseen. Kuurot eivät varmaankaan ole koskaan pyytäneet yhteiskunnalta liikaa. Kuurous on invaliditeetti, jota yhteiskunta ei millään tavalla voi täydellisesti korvata, mutta se voi lievittää kuurojen kohtaloa ja keventää heidän taakkaansa. Puheessaan hän mainitsi myös mm. Ja aivan äsken muutama viikko sitten, siirtyi yllättäen elämän rajan taakse kuurojen suuri ystävä, johtaja Urho Kierimo. Hän oli Suomen Kuurojenliiton puheenjohtajana 26 vuotta. Siinä asemassaan on hän myötävaikuttanut voimakkaasti kuurojenliiton ja sen jäsenjärjestöjen kehityksiin, kuin myös kuurojenkoulujen opetusmenetelmiin.

Tämän jälkeen seurasi Varuskuntasoittokunnan joht. musik:kapt. E. Kuparinen ja kuurojen viittomakuoron joht., E. Sänkiniemi esittämä sävellys Suomen Laulu.

Kuurot naiset esittivät liikuntaohjelmaa, jonka oli ohjannut rva S. Kostiainen.

Ohjelman lopuksi esitettiin Rapsodia ohjelmaa, nimeltään Yksinäisyydestä yhteyteen. Se kuvaa kuurojen asemaa ennen ja nyt. Sen ohjauksesta oli huolehtinut E. Ylipetäys, ja tulkitsemisen yleisölle suoritti dipl.ins. R. Savisaari.

Mieleenpainunut juhlatilaisuus päättyi Maammelauluun.

Kike

ÄLÄ ITSE TÖRMÄILE TIELLÄ JA LAPSIAKIN SIITÄ KIELLÄ

Välähdyksiä maailmankisojen vaiheilta

Kuurojen Maailmankisojen valmistelut Helsingissä lähenivät päätepistettään. Kuumeisella kiireellä ohjelman suorittajat vielä harjoittelivat esitysnumeroitaan ja järjestelykomitean jäsenten päät olivat "kuumina". Piti saada koko "kisakoneisto raiteilleen". Lisävoimia mobilisoitiin eri tehtäviin ja neuvontatilaisuuksia pidettiin opastajille.

Kesken kaiken kiirii tieto kulovalkean tavoin: Uusi-Seelantilaiset ovat tulleet Otaniemeen. Sinne riensivät innokkaimmat meistä heitä katsomaan kuin Marsista tulleita ikään. Mukaviksi ihmisiksi nämä kaukaiset kuurot havaittiin ja tuotapikaa oltiin tuttuja heidän kanssaan. Jo toukokuussa kotimaastaan maapallon toiselta puolelta lähtenyt tämä pieni 7-henkinen joukkue johtajanaan latvialaissyntyinen kuuro mr. Rublis sai harvinaisina vieraina nauttia helsinkiläisten kohtalotovereiden vieraanvaraisuudesta ennen M-kisoja kahden viikon aikana, lukuunottamatta muutamia päiviä, jolloin he treenasivat Vierumäen urheiluopistolla meidän valiourheilijoittemme seurassa.

M-kisojen lähestyessä saapuivat eri maiden joukkueet vuoronperään kisakylään ja sitä mukaa nostettiin tervetuloseremonioin kunkin saapuneen joukkueen maan lippu salkoon. USAn kunnioitusta herättävän suuri joukkue johtajineen ja valmentajineen tulla porhalsi kisakylään elokuun 1 pnä. Heidän valtavasta matkatavarapaljoudestaan erottui hieromakone, jonka eräs kalifornialainen firma on lahjoittanut urheilijoittensa lihasten joustavuuden ylläpitämiseksi. Sen jenkit kisojen päätyttyä jalomielisesti lahjoittivat Helsingin lastenlinnalle.

Yht'äkkiä tuli yllättävä uutinen pommin tavoin suomalaisten keskuuteen: Sisar Eeva on voittanut ensimmäisen "kultamitalin". Hänen nimettömässä sormessaan kiilsi Lauri-rovastimme pujottama kihlasormus. Onko se totta — ihanko totta — kiersi kysymys mieheltä miehelle naiselta naiselle. Piti oikein läheltä vilkaista sitä "kultamitalia" ennenkuin rohkeni onnittelemaan. Lienee tämä kisojen kihlapari saanut enemmän onnitteluja kuin kaikki kultamitaliurheilijat yhteensä.

Vilske kisakylässä lisääntyi ja lippurivistö kasvoi. Mielenkiinnolla odotettu Neuvostoliiton joukkuekin monilukuisine valvojineen saapui vetäytyen välittömästi huoneisiinsa suomatta lehtimiehille tilaisuutta haastatteluun.

Kisatoimistossa vallitsi korkeapaine. Siellä Uuras Luuta, Totti ym. työskentelivät kuin muurahaiset kaikensorttisten korttien ja papereiden kimpussa ulkolaisten asioidessa toimistossa. Muut toimihenkilöt juoksentelivat pää kolmantena jalkana erilaisissa tehtävissä. Otahallin lavaa tulisella kiireellä viimeisteltiin esiintymiskuntoon illanviettoja silmälläpitäen.

700 ilmapalloa julisti Kuurojen Maailmankisat alkaneiksi

Toisessa kisatoimistossa Museokadun Ostrobotnialla oli vilskettä. Siellä palvelivat Tapani, Ole, Ruuri, Pentti ym. turisteja, joita olikin saapunut valtava määrä eri puolilta maailmaa paitsi rautaesiripun takaisista maista. Eniten turisteja oli tietenkin kotimaasta. Amerikkalaisia oli suurella joukolla lentoteitse saapunut kisoja seuraamaan. Muista kaukaisista maista olivat australialaiset, etelä-afrikkalaiset, honolululaiset, israelilaiset Euroopan maista puhumattakaan.

Kisojen aattona 5. 8. Otaniemen kauniissa teekkarikylässä nousi tunnelma korkeimmilleen komean lippurivistön liehuessa kaikessa juhlavuudessaan. Siinä oli edustettuina isäntämaan lipun ohella 23:n maan liput. Niiden alla parveilivat eri kansallisuuksia edustavat kuurot ja kuulevatkin jutellen vilkkaasti toistensa kanssa. Siellä vallitsi suorastaan "Baabelin viittomakielten sekoitus". Viittomamerkkien erilaisuudesta huolimatta keskustelussa asiat vaivattomasti kansainvälisellä kielellä selvitettiin. Servin Mökillä ruokailivat kaikessa sovussa niin lännen kuin idän kuurot. Siellä täällä värikkäässä joukossa vilahti mustaihoisiakin USAn joukkueen urheilijoita, eikä rotusyrjintää harrastettu.

Otahallissa pidetyssä tervetuliaisillanvietossa lausui järjestelykomitean puheenjohtaja Urho Lehtimäki ulkolaiset ja kotimaiset vieraat tervetulleiksi. Ulkolaisten edustajien tuotua tervehdykset tanhusivat Helsingin nuoret kuurot ohjaajansa säestäessä tamburiinilla lappakatrillia, yhdeksänhenkistä ja lanttia.

Kisojen kohokohta oli sitten olympiastadionilla avajaiset 6. 8. Yli 700 urheilijaa marssi ryhdikkäästi kansoitetun pääkatsomon ohi asettuen lippuineen kentälle. Stadionin valotaululle syittyivät sanat: CITIUS ALTIUS FORTIUS eli Nopeammin, Korkeammalle, Voimakkaammin. Asiaan kuuluvien avajaisseremonioiden jälkeen päästivät voimistelijatytöt käsistään värikkäät ilmapallot taivaan tuuliin julistamaan Maailman kuurojen IX:nnet kisat avatuksi. Joukkueiden poistuttua hyvässä järjestyksessä vihreältä kentältä marssivat kentälle 24 kuuroa voimistelijatarta vanteet käsissään. Turkulaiset valkoisissa puvuissaan ja helsinkiläiset sinisissään esittivät onnistuneesti vannevoimisteluohjelman, jonka Terttu on suunnitellut ja ohjannut. Esitys suoritettiin musiikkiopettaja Aura Lahosen kirjoittaman nuotin säestyksellä. Sykähdyttävän kaunis ja hyvin esitetty, ylistivät monet katsojat. Tytöille kiikutettiin pukuhuoneeseen valtava neilikkakimppu, josta jokaiselle jaettiin yksi neilikka kiitokseksi hyvästä suorituksesta. Tämän jälkeen alkoivat urheilukilpailut, joissa maailman valiourheilijat kamppailivat paremmuudestaan 5 päivän ajan. Suuret maat kahmaisivat roppakaupalla kultamitaleja, jolle Suomen Kuningas ei voinut mitään. Sentään Kuninkaalle lankesi hopeat. Naisten urheilussa pitkä saksatar Sonja Jünger korjasi nimiinsä 3 kultamitalia maailmanennätyksineen päivineen. Ojennamme hänelle kukkaset! Meidän ainoa paras naisurheilijamme Maire Onatsu jäi palkinnotta, mutta urhoollisesti hän kilpailun kesti.

Hopeamitalin saaneet suomalaiset kuurot miesvoimistelijat

Tennispalatsissa ottelivat koripallovaliot. Jännittävin ottelu käytiin kisojen loppupuolella USAn ja Suomen joukkueiden välillä. Kookkaat jenkit olivat koripalloilussa omaa luokkaansa. Tosin he hermostuivat kohdatessaan suomalaiset vastapelaajat, joille siunaantui hopeamitali. Tyytyväisinä saimme todeta poikiemme pelitaidon ja kunnon suuresti nousseen viime vuosista. Kiitos Oiva Virtasen tarmokkaan valmennuksen. Tennispalatsin toisella kentällä oli käynnissä kamppailu pöytätenniksessä. Parhaimpina ping-pongajina olivat tuliset unkarilaiset, joille kertyi kultamitaleja. Saman kentän toisella laidalla painimatolla paiskivat harteikkaat miehet. Siinä tummat iranilaiset, tuiman näköiset neuvostoliittolaiset, kuumaveriset italialaiset loistivat paremmuudellaan, mutta eivät suomalaisetkaan olleet heitä huonompia, sillä valtasivathan poikamme 2 hopeaa ja yhden pronssin.

Töölön pallokenttä oli kuurojen jalkapalloilijoiden vallassa. Siellä potki "pisimmän potkun" Jugoslavian joukkue. Edustettuina oli 7 maata.

Uimastadionin vilpoisassa vedessä kauhoivat valiouimarit 8:sta maasta. Suorastaan valitettava on, ettei heidän joukossaan ollut ainoatakaan tuhatjärvisen isäntämaan edustajaa. Tässä kohden olisi toivottavaa, että SKUL tekisi jotain uintiurheilun edistämiseksi maassamme, kun on otettava huomioon, että monessa kaupungissa ja taajaväkisessä yhdyskunnassakin on uimahalleja, joissa voi ympäri vuoden uintiurheilua harjoitella. Kenties nykypolvessa löytyy hyvää uimariainesta.

Mannerheimintien modernin yhteiskoulun voimistelusalissa kilpailivat 5:n maan kuurot voimistelun jalossa taidossa. Pakollisessa ja vapaavalintaisessa telinevoimistelussa pitivät neuvostoliittolaiset hyvin puolensa. Eikä ihme. Heillä oli mukanaan tuimakatseinen valtion palkkaama kuuleva valmentaja. Naisten sarjassa telineillä kieppui sirosti ja varmasti Neuvostoliiton ainoa naisosanottaja. Tämä pieni lettipäinen sympaattinen Svetlana Slepneva valtasi 3 kultamitalia ja siitä hän oli onnellinen, eikä suotta. Svetlana muuten oli kisojen suosittu valokuvauksen kohde, sillä hänen kuviaan näkyi monessa lehdessä jopa erään tunnetun viikkolehden kannella. Vapaaliikevoimistelussa taasen kahmaisi Neuvostoliiton hyvin treenattu joukkue kullan. Yllätykseksemme suomalaisten joukkue Turusta voitti toisen sijan. Tämän hyvin sijoittuneen joukkueen pojat olivat: Taisto Leino, Pentti Kostiainen, Paavo Kangas ja Olavi Koivula. Heidän voimistelunsa oli pienistä kompastusvirheistä huolimatta kansainvälisellä tasolla. Vielä enemmän iloisiksi tulimme naisjoukkueen jumpatessa Suomelle ensimmäisen kultamitalin. Valitettavasti vapaaliikevoimisteluun osallistui vain 2 ryhmää. Toiselle sijalle tulivat Bulgarian tummakutriset tyttäret. Heidän voimistelunsa oli suomalaisten voimisteluun verrattuna helppoliikkeinen. Joukkueemme (Sirpa, Terttu ja Marita) voimisteluliikkeet olivat sulavan lennokkaita ja taitavasti he keilaa heiluttelivat heittäen sen välillä ilmaan. Tosin tuli virhepisteitä yhden heistä kompastuessa hiukan liukkaalla permannolla. Paremmin olisivat tytöt treenanneet, jos yhteisiä harjoitusmahdollisuuksia olisi ollut useampia.

Elokuun yhdeksäntenä iltana pidettiin Kulttuuritalolla onnistunut liikunta-ilta, jota olisi pitänyt monen sieltä poisjääneen kuuron ja kuulevankin nähdä. Sen ohjelma oli varta vasten harjoitettu huolellisesti jo vuoden alusta lähtien. Tähän liikunta-iltaan palaan toisessa kirjoituksessa.

M-Kisojen viimeisenä päivänä 10. 8. tipahti Suomelle toinenkin kultamitali. Sen saavutti yllättäen heiveröinen, mutta sisukas Pauli Savolainen 25.000 km maratonilla. Se olikin ensimmäinen kultamitali yleisurheilussa, jonka meille ennen aivan tuntematon Pauli-poika päättäväisellä juoksullaan Suomelle toi. Onneksi olkoon Paulille!

Maailman Kuurojen Kisojen päättäjäisseremonia suoritettiin stadionilla palkintojen jaon jälkeen. Saman päivän illalla pidettiin päättäjäisillalliset HOK:in suuressa ravintolassa, johon osallistui noin 1000 henkeä.

Seuraavina päivinä pakkasivat urheilijat kamppeensa. Lippu toinen toisensa perään laskettiin alas ryhmien lähtövalmiina seistessä. Vilske kisakylässä vähitellen hiljeni urheilijoiden ja turistien kaihomielin jättäessä hyvästit kisakylän rakkaiksi käyneille raiteille.

Hyvin onnistuneet Maailman Kuurojen IX:nnet kisat, jota suosi koko ajan kaunis ja lämmin sää on siirtynyt muistojen joukkoon.

A. A—k.

Mykkien eläinten kuuro suojelija

Pieni muutos, jokin ohimennen kuultu asia, hetken mielijohde: Kaikki voivat muuttaa ihmisen elämän hetkessä aivan toisenlaiseksi kuin se sitä ennen on ollut, ja joskus voi sellainen muutos pysyä koko loppuiän. Sen sai ranskalainen Raphael Matta kokea perusteellisesti.

Hän oli muutenkin hiukan eriskummallinen mies. Hän oli valmistunut hammaslääkäriksi, mutta toisen maailmansodan aikana hän oli Ranskan vastarintaliikkeessä mukana, ja sodan loppuaikoina hän astui saksalaiseen miinaan saaden sellaisia vammoja, että häälyttyään kauan elämän ja kuoleman vaiheilla hän selvisi nipin napin, mutta oli menettänyt kuulonsa.

Kaiketi juuri sen takia hän sodan päättyessä sai kolmenkymmenen ikäisenä ryhtyä etsimään itselleen uutta ammattia. Ja se kävikin hyvin. Hän pääsi hyvään toimeen ranskalaiseen vienti- ja tuontiliikkeeseen, ja kuuroudestaan huolimatta hän pian ansaitsi oikein hyvin, noin 90.000 kuukaudessa, ja kaikki puhuivat siitä, että hän kohta saisi ylennyksenkin urallaan.

Ja kaiketi hän olisi elänyt onnellisena elämänsä loppuun asti yhdessä vaimonsa Christianan kanssa, elleivät he olisi eräänä aamuna päättäneet lähteä eläintarhaan.

Pariisin eläintarha, jonka nimi on Vincennes sen esikaupungin mukaan jossa se sijaitsee, on suuri ja monipuolinen laitos, ja monet miljoonat ihmiset ovat viehättyneet siihen jo ennen Mattaa. Ja Vincennes oli hänen kohtalonsa. Hän sai siellä jo ensimmäisellä vierailullaan kuulla, että vuodesta 1800 lähtien kokonaista 110 eläinlajia on kuollut sukupuuttoon ja että noin 600 eläinlajia on joutumaisillaan saman kohtalon uhriksi. Suurin osa jo sukupuuttoon kuolleista ja kuolevista eläinlajeista on Afrikasta. Eläinten vaaranalainen asema iski Raphael Mattaan kuin saksalainen miina vuosia aikaisemmin. Hän päätti omistautua eläinten suojelemiselle, ja viitaten kintaalla hyvälle palkalleen ja nousun mahdollisuuksilleen hän pyrki riistanvalvojaksi Afrikkaan, Ranskan Norsunluurannikon siirtomaahan. Palkka oli sivumennen sanoen noin 60.000, sillä Ranskan siirtomaaviranomaiset ovat kaikki surkeasti alipalkattuja, varsinkin kun ottaa huomioon, mitä kaikki eurooppalaiset tavarat maksavat, kun ne on ensin tuotu laivalla Afrikkaan ja sitten kuljetettu siellä autoilla ja junilla ja vihdoin kantajakaravaaneilla. Mutta Matta ja hänen vaimonsa eivät siitä pahasti välittäneet. He vuokrasivat alkuasukasmajan ja siellä rouva Matta ryhtyi hoitamaan taloutta. Lähin vesijohto oli noin 800 km:n päässä, sillä sellainen matka heidät erotti Norsunluurannikon pääkaupungista Abidjanista.

Ja sitten Raphael Matta ryhtyi perehtymään eläinsuojeluun. Hän oppi hyvin pian tietämään, ettei eläinlajien sukupuuttoon kuoleminen suinkaan johdu niistä muutamista harvoista valkoisista, jotka saapuvat Afrikkaan urheilumetsästäjinä ja jotka ampuvat leijonan tai pari tai pahimmassa tapauksessa norsun. Suurimmat syylliset ovat alkuasukkaat, jotka tarvitsevat lihaa syödäkseen ja jotka ampuvat tai metsästävät muuten mitä eläimiä vain. Neekerit tappavat eläimiä liikaa, ja kun heillä ei ole pakastamislaitteita eikä säilyketehtaita, pahenee suuri osa lihasta ennen kuin se ehditään syödä. Se ei neekerien mielestä tee yhtään mitään, sillä onhan aarniometsässä lisää eläimiä.

Kun Raphael Matta perehtyi tähän asiaan, hän tutustui myös eläimiin. Harva mies olisi umpikuurona uskaltanut lähteä aarniometsien ja ruohoaavikoiden villien eläinten pariin. Hän ei kuullut leijonan karjuntaa eikä edes suurten ja nopeasti tappavien myrkkykäärmeiden sihinää. Kenties sellainenkin uskaliaisuus kuin eläinten maailmaan meneminen umpikuurona olisi jotenkin käynyt päinsä, jos olisi ollut hyvin varovainen ja pitänyt kiväärin aina valmiina, mieluimmin puoliautomaattikiväärin. Mutta Matta lähti tutustumaan eläimiinsä aivan aseettomana. Hänen ehdoton periaatteensa oli, ettei metsään saa viedä asetta.

Siitäköhän lienee johtunut, sillä monet eläimet haistavat ruudin panoksien sisältäkin jo kaukaa, että Matta pääsi heti alusta alkaen eläinten suureen suosioon. Hän kulki niiden parissa täysin pelottomana. Hän sai pienempiä eläimiä kiinni käsin, hyväili ja ruokki niitä ja jutteli niille, ja kun niin oli käynyt, hän saattoi kävellä niiden keskellä toistekin. Ja kaikki suurimmat eläimet alkoivat alusta lähtien pitää häntä ystävänään. Hän ui Norsunluurannikon joissa ja järvissä yhdessä virtahepojen ja krokotiilien kanssa, eikä yksikään niistä tehnyt edes yhtä uhkaavaa liikettä hänen suuntaansa. Afrikan kenties kaikkein vaarallisimmat pedot, puhvelit, jotka aina ihmisen nähdessään hyökkäävät, nyökyttivät vain päätään nähdessään Mattan. Leijonatkin olivat hänen ystäviään, ja kerran Matta saapui paikalle kun leijona oli iskemäisillään kuolemankauhun jäykistämää antilooppia. Raphael Matta paheksui sitä kovasti ja puhui vakavasti leijonalle, ettei sellainen sovi. Leijona kuunteli nuhdesaarnaa murheellisen näköisenä ja hiipi pois pensaikkoon. Antilooppi sai jalat alleen ja laittautui turvallisempaan paikkaan. Ja kuitenkin on Afrikassa sananparsi, että jokin asia on yhtä vaikea kuin leijonan ajaminen pois lihavan saaliin äärestä.

Raphael Mattalla oli yhdeksän riistanvalvojaa alaisinaan, neekereitä kaikki, ja heidän voimallaan hänen piti valvoa riistansuojelua alueella, joka on suurempi kuin Uudenmaan lääni. Se olisi aikalailla vaativa tehtävä Uudenmaan läänissä, mutta Norsunluurannikolla, missä jokainen täysikasvuinen mies ja useimmat pojatkin ovat intohimoisia metsästäjiä, oli tehtävä melkein mahdoton. Mutta Mattaa auttoi ystävyytensä eläinten kanssa. Sotaisen ja metsästyskunniasta nauttivan Lobin heimon miehet katselivat kauhistuneina kaukaa miten Raphael Matta seurusteli eläinten kanssa. He antoivat hänelle kunnianimen Kongo Massa, metsän herra. Mutta vaikka Lobin miehet kunnioittivatkin Kongo Massaa, he eivät silti aikoneet ryhtyä elämään tämän tavoin. Heimojen piti syödä, ja nahoista ja sarvista sai rahaa valkoisilta metsästäjiltä, jotka sitten saattoivat kehua itse ampuneensa nuo eläimet.

V. 1959 tuli Dioulan heimon ja Lobin heimon miesten kesken riitaa joistakin asioista, jota Matta koetti selvittää, vaikka hän olikin vain riistanvalvoja eikä mikään poliisiviranomainen. Sovitteluyritys olisi ehkä onnistunutkin, mutta jostakin Dioulan heimon miehen pikku virheestä neuvottelujen kestäessä käsittivät Lobin miehet, että Matta oli heidät pettänyt ja yhtäkkiä oli monella heistä aseet käsissään, joilla he surmasivat Raphael Mattan.

Kuuron eläinten ystävän ainutlaatuisen kaunis elämäntarina oli päättynyt. *V.N.*

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

NOVEMBER | 65 ÅRGÅNGEN | Nr 11 - 1961

DVF-KOMMISSIONERNAS MÖTE I ROM

Vid den år 1959 i Wiesbaden hållna officiella världsförbundskongressen valdes en del stående s.k. kommissioner till vilka även samtidigt valdes resp. sakkunniga. Ändamålet med dessa kommissioner var att dessa under mellanåren mellan kongresserna skulle samla och sovra material från de områden de höra till och mötas ett par år före nästkommande officiella kongress, och därvid ytterligare mangla och diskutera de samlade erfarenheterna. Dessa stående kommissioner voro: Medicinska-, Psykologiska-, Undervisnings-, Utbildnings-, Social- och Teckenspråkskommissionen samt Konstkommissionen.

Vid Wiesbadenkongressen lämnades en del frågor och uppdrag åt dessa kommissioner vilka nu möttes i Rom den 27—30 september, jämt tio år sedan världsförbundets stiftande. Mötesplats var Palazzo Barberini. På några få undantag när voro samtliga valda medlemmar närvarande. Från Finland deltog mag. Jyrki Juurmaa, sänd av Institutet för Arbetshygien, i Psykologiska kommissionen samt redaktör Rurik Pitkänen i Utbildningskommissionen. Red. Pitkänen var även med som observatör i Socialkommissionen då dessa områden stå nära varandra. Dr Meurman, som var förhindrad, sände hälsningstelegram till Medicinska kommissionen.

Italienarna voro briljanta arrangörer. Öppningsfestligheterna hölls i Capitolium i närvaro av högre myndigheter. Statsminister Fanfani var dock förhindrad att närvara och hans ställföreträdare hälsade de från alla världens hörn anlända kommissionsmedlemmarna välkomna. I Palazzo Barberis många salar fick man arbeta i lugn och ro.

De till Utbildningskommissionen anknytna frågorna voro:

1) Undersökningar i, vilka yrkesområden lämpar sig bäst för döva och om möjliga garantier för deras utveckling i yrket:
   a) diagnosen
   b) socialvården
   c) ledning av yrkesval
   d) lärotiden
   e) placeringen
   f) yrkessäkerheten

2) Stiftande av yrkespedagogik för att uppnå teknisk färdighet i såväl på jordbruksområdet som på det industriella området.

Efter noggrann prövning kom man till att sistnämnda fråga ansågs viktigt nog att remitteras till nästa officiella kongress år 1963 för vidare diskussion och behandling. För förberedelser och slutlig formgivning utsågs lämpliga personer och dr Magorotto.

Socialkommissionen hade även kinkiga frågor att behandla, även dessa voro efterlämningar från Wiesbadenkongressen. Dessa voro följande.

1) De dövas anpassande till normallivet:
   a) arbetsprestationen
   b) äktenskapet och familjelivet
   c) de dövas dubbla invaliditet
   d) pensioner och socialstöd
   e) förhållandet till dövheten
   f) de dövas sexuella uppfostran
   g) den ekonomiska, materialistiska och moraliska ställningen under uppväxtåren och yrkesskoltiden.

Anpassningen till normallivet belyses viktigast i punkterna g), a) och d). Apropå sistnämnda punkt har det hos oss införts invalidpenning. Likväl saknas hos oss lagstadgande att, arbetstagare bör taga i tjänst ett bestämt procentantal döva (invalider). Också dessa ovannämnda frågors utformning och slutliga bearbetning anförtroddes sakkunninga och dr Magorotto.

Svårigheter beredde spörsmålet angående de underutvecklade ländernas klena undervisnings- social- och utbildningsnivå. Det beslöts dock att genom UNESCOs, ONUs och ILOs försorg till resp. länders regeringar bringa kännedom om de dövas ställning och företa undersökningar och göra eventuella förbättringar i bristfälligheter i deras ställning.

Mellan mötena hann man ännu vara med om firandet av Världsförbundets 10-årsfest, varvid från vårt förbunds sida förlänades ett ståtligt bildverk om Finland. Den 30. 9. hade påven audiens för deltagarna. Nämnas bör att, Finlands Dövas Förbund erhöll DVF:s medalj och minnesdiplom då vi var med i verksamheten alltsedan starten 1951.

DEN DÖVE ARBETSTAGAREN

Lönenivåns utveckling har de senaste två åren i stort sett varit likformig i de nordiska länderna. I medeltal har lönerna stigit med 5—7 procent årligen. Löneglidningen under den rådande högkonjunkturen medverkar till detta resultat. Löneglidningen äger huvudsakligen rum på den privata sektorn av arbetsmarknaden, varvid detta även berört många döva i så gott som hela Norden. Detta utgör ett säkert bevis på att de hörande i allt större utsträckning börja anlita döva i sina företag, ett glädjande faktum. Den döve individen närmar sig sakta men säkert den hörandes nivå, både i arbetsprestanda och jämställdhet. Även i fabriker där de flesta döva få sin utkomst har man kunnat konstatera detta.

I den offentliga sektorn skäpar lönerna dock efter. Ett fåtal döva arbetar på tjänstemannanivå, de klarar sig med nöd och näppe. Att vara tjänsteman i statens och kommunens tjänst är ingen sinekur, isynnerhet för döva vilka med stora uppoffringar kvalificerat sig. Detta gäller även privatanställda, men deras lönenivå är som sagts bättre. Men i pensionsfrågan är den tjänstemannaanställde betydligt mera gynnad än den privatanställde. Hos endel arbetstagare fås en tryggad pension efter en lång och trogen tjänst, vilket däremot inte är fallet hos de flesta arbetstagare, man blir nog vederbörligen vackert tackad för den långa tjänsten men utan pension. Det känns, isynnerhet för den döva, att bli utsparkad på bar backe. Det finns inget annat alternativ än att bli inhyst i ett ålderdomshem. Visst finns det sociala förmåner men de räcker på långt när inte till för en tryggad privatlevd och lugn ålderdom. Den hörande åldringen har vissa utsikter att klara sig, men för en döv åldring ställer sig saken annorlunda, han är hjälplös och måste tas om hand. En döv med pension har det harmoniskt, han kan komma i kontakt med de sina och sina vänner, med andra ord han är lycklig, men en som blir utan pension efter ett långt och strävsamt och i många fall framgångsrikt arbetsliv blir efterhand bortglömd och bister till sinnes och kan tyna bort i en glädjelös ålderdom.

I somras ägde en tjänstemannakongress rum i Helsingfors. Det beslöts att ordna en samnordisk löneundersökning. Även pensionsfrågan för privatanställda dryftades. Som sista nordiska land har också Finland fått minimitrygghet på denna punkt. Det kom även till klarhet i frågan om arbetstagarens skydd mot obefogade uppsägningar. I Norge är detta lagstadgat, i Sverige och Danmark regleras det genom avtal. I Finland finns detta skydd överhuvudtaget inte. Det är att hoppas att detta skydd så fort som möjligt fås på dagordningen på lagligt väg då så många skriande orättvisor framkommit, isynnerhet i de fall där döva oförskyllt fått figurera.

Det är att hoppas att ovanstående kommer till alla arbetstagares kännedom, det är inte en vädjan utan en uppmaning till mänsklig humanitet.

Många barn hörselskadade i Lappland

Omkring 20.000 barn hörselgranskades under läsåret 1960—1961 i Lapplands län. Granskningen gjordes på försorg av Hörcentralen och utfördes av en ambulerande öronklinik med dr Sirkka Laerma som ledare.

Vid undersökningarna granskades 94,5 procent av I-klassisterna och 96,7 proc. av III-klassisterna i länet, samt en del andra skolbarn som visade symptom på hörselfel. 4,1 procent av I-klassisterna konstaterades ha nedsatt hörsel medan siffran för III-klassisterna var 5,2 proc. Av de övriga barnen hade 25 proc. nedsatt hörsel. Svåra hörselfel påträffades hos 11,3 proc. av I-klassisterna och 13,8 procent hos III-klassisterna. Av de öxriga undersökta barnen hade 23 proc. starkt nedsatt hörsel. Undersökningen visade även att barnen i landskommunerna hade svårare hörselfel än barnen i städerna.

YRKESSKOLAN FÖR DÖVA i Åbo har den 1 september mottagit 15 nya elever, vilka komma att lära sig följande yrken: till målare Heino Hirvelä och Paavo Lysti, till murare Reino Hiltunen och Risto Vainonen, till skräddare Auli Nurmijärvi och Paavo Tuominen, till fabrikssömmerskor Tuula Peltola och Eila Roman, till bokbindare Arvo Perälä, till plåtslagare Erkki Järvinen, till filare Kari Jouhki, till bilmekaniker Ilmari Piippo, till finmekaniker Markku Aro, till gjutare Erkki Siivonen och till svarvare Reijo Mikkola.

Från utlandet

ENGLAND

Doktorsavhandling. Pierre Gormann, bördig från Melbourne, Australien, har erövrat doktorsgraden i filosofi vid Cambridgeuniversitet med en doktorsavhandling gällande ett psykologiskt studium om handikapp förorsakat av dövhet.

Gormann är döv från födelsen.

Dotter, till Henry III. Det är ingen hemlighet att en av döttrarna till den engelske kungen Henry III var döv. Det var kungaparets yngsta dotter. Först vid 2 års ålder upptäcktes dövheten. Hon dog redan när hon var 3 1/2 år gammal oc hligger begravd i Westminister Abbey.

RYSSLAND

Endast för döva. Det omtalas att 70 fabriker i Ryssland endast har döva arbetare.

Myndigheterna i Sovjet sätter stor vikt vid undervisningen av döva. Skolorna uppmuntra föräldrarna att låta barnen besöka dövskolorna redan vid sex månaders ålder. Barnen placeras i lekskolor (kindergarten). När barnen blir äldre får de allmän undervisning. Både tal, skrivning och tecken används.

BRASILIEN

Många döva. I Brasilien finns det 16 döva på 1.000 personer. Det är den högsta procentsiffra av dövhet i världen.

FRANKRIKE

Stungen av ett bi. En lantbrukare som varit döv sedan 1917 blev en dag stungen av ett bi nedanför ögat och det märkliga inträffade att han fick hörseln tillbaka.

SCHWEIZ

Djungelstudier. En döv schweizare har återvänt från Brasilien där han fotograferat och studerat infödingarnas beteende och sätt att klä sig. Han kunde komma i kontakt med vildarna genom teckenspråket. Sedan han fått en jaguar och en papegoja återvände han till civilisationen, med b.la. a. 400 bilder av fjärilar.

NORGE

Dövas Dag i både radio och TV. Den 24 sept. hade program för och om de döva ordnats i både radio och TV. Conrad Vogt-Svendsen talade i radio under 20 min. och i TV inledde förbundsordf. Eeilif Ohna ett program som bl.a. visade "Jeppe på berget", spelat av döva snådespelare från Danbark.

Idrottsnyheter

FM i orientering för döva

hölls den 17 september i Lahtis under Lahden KU:s arrangemang. Banan var dragen c:a 8 km från staden vid landsvägen till Tavastehus.

Resultat:

Allmän klass c:a 9 km: 1) J. Narmala, Häli 1.48,45, 2) U. Saarikko, Hero 2.05,50, 3) E. Honkavaara, Hero 2.27,11, 4) M. Salli, Häli 2.34,15.

Oldboys c:a 6 km: 1) H. Mattila, Lahtis 2.16,40, 2) A. Heinonen, Häli 2.17,30, 3) V. Leinonen, Häli 2.19,36.

Damer c:a 5 1/2 km: 1) Raili Lehtonen, Hero 1.18,25.

HERO anordnar sin sedvanliga årsfest med prisutdelning lördagen den 11 november kl. 19 i Helsingfors Dövas Förenings lokal, Elisabetsgatan 27. Gott program. Filmförevisning från VM-spelen. Välkomna!

MEDALJÖRERNA VID VÄRLDSSPELEN FÖR DÖVA I HELSINGFORS DEN 6—10 AUGUSTI

Fri-idrott, damer:

100 m: 1) Klavdia Pavlonina, Sovjet 12,8, 2) Barbara Sampson USA 12.8, Antonina Boubnova, Sovjet 12,9.

200 m: 1) Klavdia Pavlonina, Sovjet 26,4 (i försöket 26,1 nytt VR) 2 Gerda Deoring, Polen 26,6, 3) Valentina Riga, Sovjet 26,7.

4 x 100 m stafett: 1) Sovjet 49,6, 2) Tyskland 50,2, 3) Polen 50,3.

80 m häck: 1) Sonja Junger, Tyskland 12,7 (VR), 2) Maria Woinska, Polen 13,0, 3) Ursula Berles, Tyskland 13,8.

Längdhopp: 1) Sonja Junger, Tyskland 523 (VR), 2) R-P. Payos, Sovjet 505, 3) Sorja Pavlikova, Sovjet 502.

Höjdhopp: 1) Sonja Junger, Tyskland 148 (VR), 2) Valentina Primasuk, Sovjet 144, 3) Faina Antonova, Sovjet 140.

Kula: 1) Josefa Kovaleskaja, Sovjet 12.21, 2) Paina Aintonova, Sovjet 12.17, 3) Halina Gowkielevicz, Polen 11.09.

Diskus: 1) Katalina Magyar, Ungern 41.48, 2) Faina Antonova, Sovjet 37.84, 3) Halina Gokielevicz, Polen 35.70.

Spjut: 1) Stanislawa Nieszporek, Polen 37.42, 2) Valentina Riga, Sovjet 33.48, 3) Janice Logan, USA, 31.68.

Simning, herrar:

100 m fritt: 1) M. Kun, Ungern 1.05,5, 2) J. Meisner-Pedersen, Danmark 1.02,6, 3) Endre Nagy, Ungern 1.02,6.

400 m fritt: 1) Laszlo Kollar, Ungern 4.59,9 (VR), 2) J. Meisner-Pedersen, Danmark 5.11,5, 3) Stanislaw Polak, Polen 5.30,6.

1500 m fritt: 1) Laszlo Kollar, Ungern 20.02,2 (VR), 2) G. Aubel, Ungern 21.13,2, 3) S. Dachsel, Polen 22.32,5.

200 m bröst: 1) Servaas Kamerling, Holland 3.01,2, 2) Jörgen Welling, Tyskland 3.02,1, 3) Ivan Vasak, Ungern 3.02,6.

100 m fjäril: 1) Achim Wöhler, Tyskland 1.14,7, 2) Laszlo Kollar, Ungern 1.15,3, 3) Heinz Smolenski, Tyskland 1.16,9.

100 m rygg: 1) Bernt Dette, Tyskland 1.14,7 (VR), 2) Endre Nagy, Ungern 1.16,9, 3) Wolfgang Krechky, Tyskland 1.21,3.

4 x 100 m fritt: 1) Ungern (Kun, Nagy, Aubel, Kollar) 4.14,7, 2) Tyskland 4.25,3, 3) Polen 4.29,3.

3 x 100 m medley 1) Tyskland (Dette, Ewest, Smolinski) 3.40,7, 2) Ungern 3.46,7, 3) Polen 3.57,0.

Trampolinhopp: 1) Donald Morris, USA 143.77, 2) Robert Dillman, USA 123,01, 3) Ray Parks, jr., USA 116.74.

Simning, damer:

100 m fritt: 1) Johanna Seliger, Tyskland 1.20,1, 2) Marita Höse, Tyskland 1.21,4, 3) Nancy Mahoney, USA 1.23,4.

100 m rygg: 1) Dancy Mahoney, USA 1.31,5, 2) Johanna Seligev, Tyskland 1.31,5, 3) Lise-lotte Heinnaes, Danmark 1.32,5.

100 m bröst: 1) Josefa Czersinska, Polen 1.35,1 (VR), 2) Barbara Pawlick, Polen 1.36,9, 3) Monika Stricke, Tyskland 1.40,1.

200 m bröst: 1) Josefina Czervinska, Polen 3.22,8 (VR), 2) Barbara Pawlick, Polen 3.29,9, 3) Annemaire Bock, Holland 3.32,5.

4 x 50 m fritt: 1) Tyskland (Seliger, Mannelove Banach, Helga Bandach, Marita Röse) 2.21,3, 2) USA 2.25,7, 3) Danmark 2.30,5.

3 x 50 m medley: 1) Tyskland 2.00,3, 2) Danmark 2.04,8, 3) Polen 2.05,5.

Vattenpolo: 1) Ungern 2) Holland 3) Tyskland.

Korgboll: 1) USA 2) Finland 3) Polen.

Fotboll: 1) Jugoslavien 2) Belgien 3) Tseckoslovakien.

Cykling:

1 km spurtlopp: 1) M. Lanzarinetti, Italien 2) L. Bergonzi, Italien 3) G. Cavani, Italien.

35 km tidslopp: 1) G. Cavani, Italien 51.18, 2) A. Lanzarinetti, Italien 53.47, 3) T. Simms, England 54.26.

100 km landsväg: 1) G. Cavani, Italien 2.28,07, 2) S. Sykora, Tscheckoslovakien 2.35,02, 3) L. Bergonzi, Italien 2.35,03.

1 km 35 km+100 km sammalagt: 1) G. Cavani, Italien, 2) A. Lanzarinetti, Italien, 3) L. Bergonzi, Italien.

Laggymnastik, damer: 1) Finland 8.40 p. 2) Bulgarien 8.27.

Laggymnastik, herrar: 1) Sovjet 9.20, 2) Finland 8.60, 3) Schveitz 8.45.

Redskapsgymnastik:

Herrar: 1) Leonid Matykhin, Sovjet 80.15, 2) Vladlen Celenev, Sovjet 77.75, 3) Silvio Spahni, Schveitz 76.45.

Redskapsgymnastik:

Damer: 1) Svetlana Slepneva, Sovjet 37.23, 2) Ivanka Radomirska, Bulgarien 31.13, 3) Mariangela Ghezzi, Italien 29.50.

Fribrottning:

52 kg: 1) Mohame-Reza Seyd-Djavidi, Iran —2, 2) Georg Johnston, USA —4, 3) Apostol Krastev, Budgarien —6.

57 kg: 1) Pietr Solovjev, Sovjet —3, 2) Ignazio Fabra, Italien —4, 3) Abul-Hassan Iltchi-Kabire, Iran —6.

62 kg: 1) Sabeghe Hosseinpur-Amenain, Iran —2, 2) Rouslan Kadev, Sovjet —3, 3) Giuseppe Cognato, Italien —8.

67 kg: 1) Karim Rais-Nia, Iran —1, 2) Juri Albonov, Sovjet —3, 3) Ernest Hairston, USA —8.

73 kg: 1) Alexander Martiukhin, Sovjet —2, 2) J. Mc Rae, Nya Zeeland —5, 3) Boris Pisascki, Gulgarien —6.

79 kg: 1) Victor Gordejev, Sovjet —2, 2) Seppo Kaijanen, Finland —5, 3) Pierre Savigny, Canada —6.

87 kg: 1) Konduatov, Sovjet —0, 2) Johnson, USA —4.

Över 87 kg: 1) Axenov, Sovjet —0, 2) Bernard Fairwood, USA —4.

Grek-romersk brottning:

52 kg: 1) Apostol Krastev, Sovjet —1, 2) Velg Binet-Ogyl, Iran —4, 3) Geog Johnston, USA —7.

57 kg: 1) I. Fabra, Italien —1, 2) P. Solovjev, Sovjet —3, 3) Abu-Hassan Iltci-Kabire, Iran —8.

62 kg: 1) Boris Mitin, Sovjet —0, 2) G. Cognato, Italien —5, 3) Roger Albert, USA —7.

67 kg: 1) R. Vardanian, Sovjet —2, 2) K. Rais-Nia, Iran —3, 3) E. Hairston, USA —8.

73 kg: 1) V. Gordejev, Sovjet —0, 2) Seppo Kaijanen, Finland —4, 3) J. Mac Rae, Nya Zeeland —9.

79 kg: 1) C. Mavtiuxi, Sovjet —0, 2) P. Savigny, Canada —4, 3) S. Grevistor, USA —8.

87 kg: 1) M. Koratazev, Sovjet —0, 2) T. Johnson, USA —4.

Över 87 kg: 1) B. Fairwood, USA —0, 2) I. Axenov, Sovjet —4.

Tennis, herrar:

Enkelspel: 1) F. Siccardi, Italien 2) I. Brick, USA 3) R. Cirouge, Frankrike.

Dubbelspel: 1) J. Cocoran—Ch. Nash, England 2) F. Siccardi—A. Mamberto, Italien 3) L. Brick—S. Parker, USA.

Tennis, damer:

Enkelspel: 1) Mary Szilagy, USA, 2) Erna Frederiksen, Danmark, 3) Margaret Corcoran, England.

Dubbelspel: 1) Erna Frederiksen—Grethe Baer, Danmark, 2) Mary Szilagy—Bobbi Hutcheson, USA, 3) Margaret Corcoran—Valerie Hood, England.

Tennis, mixed: 1) FinnVenneke—Erna Frederiksen, Danmark, 2) John & Margaret Corcoran, England, 3) Lawrence Brick—Bobbi Hutcheson, USA.

Bordstennis, herrar:

Enkelspel: 1) Pal Löwenstein, Ungern, 2) Horst Prahl, Tyskland, 3) Manfred Kranz, Tyskland.

Dubbelspel: 1) H. Prahl—M. Kranz, Tyskland, 2) P. Löenstein—T. Tako, Ungern, 3) S. Horvath—J. Szolomayer, Ungern.

Bordstennis, damer:

Enkelspel: 1) Ewa Lövenstein, Ungern, 2) Györgyne Weltner, Ungern, 3) Ingeborg Kunstmann, Tyskland.

Dubbelspel: 1) Györgyne Weltner—Terez Ivankai, Ungern, 2) Lucretia Stanmaria Unguroiu, Rumänien, 3) Helga Kostorz—Resi Klamm, Tyskland.

Bordstennis, mixed: 1) G. Grigorovici—Maria Unguroiu, Rumänien, 2) Györgyne Weltner—P. Löwenstein, Ungern, 3) Ingeborg Kunstmann— H. Prahl, Tyskland.

NYTT FINSK REKORD i kulstötning med resultatet 13.88 sattes av Olavi Kaisanlahti vid nationella tävlingar den 10 september i Mynämäki.

Bridgespalten

Oslo segrade lätt i de dövas nordiska bridgetävlingar vilka höllos i Helsingfors 2—4 augusti. Då det nu fyra gånger spelats i resp. Stockholm, Köpenhamn, Oslo och nu i Helsingfors har Oslo segrat alla gångerna och erhållit sammanlagt 34 vinstpoäng med Göteborg som tvåa med 27 poäng, Drammen som trea med 21 poäng (Drammen deltog icke i Helsingfors) Helsingfors och Stockholm 14 p. och sist Köpenhamn med bara 1 poäng.

Helsingforsmatchens resultat:

Oslo	4	4	—	—	8	217—77
Göteborg	4	3	—	1	6	159—143
Helsingfors	4	2	—	2	4	110—131
Stockholm	4	1	—	3	2	114—164
Köpenhamn	4	—	—	4	0	105—190

Oslo vann vandringspriset för alltid. De norska döva presterade ett ovanligt gott spel medan de övriga ländernas par voro något ojämna och osäkra. Slutresultat om vandringspriset:

1. Oslo	+519	34	poäng
2. Göteborg	+193	27	„
3. Drammen	+178	21	„
4. Helsingfors	—35	14	„
5. Stockholm	—159	14	„
6. Köpenhamn	—696	1	„

Möten

VILLMANSTRAND Dövas Förening håller föredragsdagar den 4—5 november i föreningshuset. Lördag kl 14 föredragstillfälle, kl. 19 förströelsekväll. På söndag fortsätter föredragsdagarna kl. 13. Välkomna!

KUOPIO Dövas Förenings föredragsdagar börja lördagen den 11 november kl. 18 i dövskolan. Söndag kl. 11 är gudstjänst varvid past. Väätäinen predikar. Kl. 12 fortsättning på föredragsdagarna. Talare äro red. Rurik Pitkänen och fru Martta Kattainen samt skolans lärare. Därtill kommer filmföreställningar. Välkomna från när och fjärran!

VASA dövas föredragsdagar hållas den 18—19 november i dövas gård, Hantverkaregatan 6. Talare äro bl.a. fru Martta Kattainen och past. Eino Savisaari, samt föreningens egna talare. Välkommen till Vasa!

KOTKA Dövas Förenings föredragsdagar hålles i Kotka i Arbetarföreningens klubbrum den 11 och 12 november. Föredragstillfällena börja på lördag kl. 18 och på söndag kl. 13. Vi hoppas få se prosten Lauri Paunu hålla gudstjänst i domkyrkan söndag kl 12. Som talare väntas bl.a. dipl.ing. Runo Savisaari. Välkomna till Kotka!

JOENSUU MED OMNEJDS döva hålla föredragsdagar den 18—19 november i folkskolan i Niinivaara. Programmen börja på lördag kl. 18 och på sändag kl. 12. Som talare har ombetts bl.a. fru Elise Jaakkola och hr Emil Mattila. Välkomna!

DE DÖVA I ROVANIEMI firar lillajulfest i Arbetarhuset den 18—19 november. Välkomna!

ULEÅBORGS Dövas Förenings föredragsdagar äro den 25—26 november med början båda dagarna kl. 19 i de dövas hus. Som talare medverka red. Pitkänen m.fl. Filmföreställning m.m. Välkomna!

RIIHIMÄKI döva håller valmöte den 3 december kl. 12 i Kansalaisopisto. Diskussionsfrågor bör sändas senast 10 dagar före valmötet till sekreteraren. Efter mötet firas lillajulfest med julbock och risgrynsgröt. Välkomna från när och fjärran!

KERAVA Dövas Förening firar 20-årsjubileumsfest i församlingsgården den 3 december kl. 14. Festens program är omväxlande. Välkomna från när och fjärran!

KOTKA Dövas Förening håller lillajulfest i Kotka arbetarförenings klubblokal lördagen den 9 december kl. 18, varvid serveras risgröt och kaffe med bröd. Julbocken kommer. Medlemmar med vänner äro välkomna!

Bemärkelsedagar

GULDBRÖLLOP firas den 5 november av f.d. jordbrukaren Viktor *Hellöre* och hans maka Hilja, född Pirttinen i Jakobstad.

Den 6 december, en månad efter guldbröllopet firar fru Hilja *Hellöre* sin 75:te årsdag.

J. P. NIELSEN 70 ÅR. Den 21 november fyller den kände idrottsledaren och finlandsvännen Jens Peder Nielsen, Köpenhamn 70 år.

50 ÅR FYLLER den 2 november Osvald Dahlgren, Stockholm, en av Sveriges mest kända döva. Han är medlem i en mängd organisationer styrelser och är bl.a. ordförande i Sveriges Dövas Idrottsorganisation, styrelsemedlem i CISS och ordförande i dess rekordkomitté.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**

Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.

Red.sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.

Svenskpr.red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☏ 38 154.

Postgiro: 6825.

Prenumerationspris 1961 1/1 årg. 700:—, till utlandet 1000:—.

KUUROUDEN VAIKUTUS SIELUNELÄMÄÄN

Sveitsiläinen tohtori P. Bosshard on mm. kaavion avulla esittänyt teoksessaan "Der Taubstumme" tutkimuksiensa perusteella niitä vaikutuksia, mitä kuuroudella on ihmisen sielunelämään. Hänen tarkastelunsa tulokset ovat varsin synkkiä ja kielteisiä. Tästä huolimatta emme saa niiltä piiloutua tai jättää niitä huomaamatta, sillä rauhallisina voimme ottaa vastaan tämän ankaran arvostelun. Katsokaamme siis suoraan, mitä tällä tutkijalla on sanottavana siitä huolimatta, että se loukkaa kuuroja ja osoittautuu yleistettynä myös virheelliseksi.

Bosshard väittää kuulon puutteen aiheuttavan sellaista, että henkilön on työskenneltävä ankarammin saavuttaakseen yhteyden toisiin ihmisiin, joten elämisentaito käy vaikeammaksi ja voiman kulutus suureksi. Näin syntyy sisäistä uupumusta ja tunnetta, ettei ole vireessä. Elämän perussävy ajautuu ilottomuutta kohti.

Hän väittää edelleen, että kuulon menetys vähentää kykyä samanaikaisesti huomata ja ymmärtää. Tämä taas aiheuttaa vaikeuksia yksityisten tapausten suhteitten ja yhteyksien ymmärtämiselle sekä sidonnaisuutta konkreettiseen ynnä sellaisiin asioihin, jotka voidaan nähdä. Näin kuurolta jää tajuamatta maailma sellaisena kuin se todellisuudessa on, joten hän helposti närkästyy tilanteiden väärin arvioimisen vuoksi ja kulkee ajattelemattomasti sekä huolettomasti elämässään eteenpäin. Hänellä on myös muita pienempi eläytymiskyky, joten hänen näkökulmansa on pienentynyt omahyväisyyden ja itseensä kiintymyksen kustannuksella. Hänellä esiintyy sensaation, viihdytyksen, huvituksen, hauskutuksen ja huumorin tarpeita.

Tutkija sanoo myös, että elämysten tunnepitoisuus vähenee huomattavasti äänen tajuamisen ja kielen köyhyyden johdosta. Tämä johtaa tunteettomuuteen ja luonteen köyhyyteen. Jumala, kauneus ja lähimmäisen rakkaus koetaan vain siinä määrin kuin näillä on merkitystä omalle itselle, siis epäsosiaalisuutta. Kuulonsa menettäneellä on myös suuri pätemisen ja itsenäisyyden tarve, joten hän helposti yliarvioi itsensä, käyttää hyväkseen ympäristöään pyrkien siihen, että ympäristö arvostaa hänet niin korkealle kuin mahdollista. Näin esiintyy vastakohtaisuutta: hän tahtoo olla itsenäinen ja kuitenkin hänen täytyy olla riippuvainen. Hän on arka ja helposti haavoittuva sekä rauhoittuu vain ulkonaisesti. Hän tuntee itsensä syrjäytetyksi, on epäluuloinen, ei luota ja on epäaito.

Saman esityksen mukaan kuulon puute aiheuttaa myös puuttuvan elämänkokemuksen, mistä johtuu vaikeus mukautua uusiin ja outoihin tilanteisiin. Turvallisuutta koetetaan saada varmalla esiintymisellä ja vuorenvarmoilla mielipiteillä. Kuitenkin on vallalla tunne, että häntä ei oteta täydestä. Kun häneltä puuttuvat hyvän käytöksen normit, niin helposti joudutaan rikkomaan hyviä tapoja vastaan.

Tässä tuli kovaa arvostelua, mutta eiköpä sitä kestetä jo sillä perusteella, että se soveltuu varsin suurelta osalta myös kuuleviin henkilöihin. Otamme tästä vain muutaman esimerkin: Eikö kuulevilla esiinny sensaation, huvituksen ja huumorin tarvetta! Jos nämä ihmiseltä puuttuvat, on hän anormaali. "Huumorin taju on henkevyyden puntari" pitänee vieläkin paikkansa. Samoin eetilliset ja esteettiset seikat saavat arvonsa kaikkialla vain suhdetunteena ihmiseen itseensä. Pätemisen tarve on kaikilla terveillä ihmisillä, ja pyrkimystä varmaan esiintymiseen on pidettävä luonnollisena. Luetteloa voisi jatkaa.

Nimimerkki E. S., joka aikakauskirjassa Kuurojen- ja sokeainkoulun:o 1—2/1961 julkaisee Bosshardin kaavion, sanoo: "Pitääkö tuo paikkansa kysymme syystä? Emmekö ole päinvastoin usein todenneet, miten iloisia, tyytyväisiä, luottavaisia ja aitoja kuurot ovat. Näin on varmasti silloin, kun kuuro tapaa kohtalotoverinsa, entisen opettajansa tai kuulevan ystävänsä. Tunnemme kuitenkin myös tuon toisen kuuron, pelokkaan, epäilevän ja aran. Hänet kohtaamme liikkeissä, toimistoissa, oikeudessa, kuulevien työtovereitten keskellä t.s. tässä kuulevien yhteiskunnassa. Juuri näissä olosuhteissa elävää kuuroa Bosshard kuvaa kaavoissaan.

Lienee paikallaan huomauttaa, että tekijän kotimaassa, Sveitsissä, ei juurikaan käytetä viittomakieltä, joskin viime aikoina kiinnostus sitä kohtaan on kasvanut. Liekö tämä osaltaan tehnyt Bosshardin kuurosta sisäisesti tasapainottoman, hallitsevasti negatiivisen luonteen, jonka hyvänäkin huuliltalukijana ja kielentaitajana aina on kamppailtava "suurten vaikeuksien" kanssa — vieläpä kohtalotovereittensakin ympäröimänä.

Suomalaista kuuroa ajatellessani pidän häntä onnellisena siinä, että hänellä on vilkas yhdistystoimintansa, jossa kanssakäymisen vaikeudet eivät häntä ahdista. Hän on omassa hiljaisessa maailmassaan, jossa hän voi vapaasti tuoda ajatuksensa esille, iloita toisten kanssa ja olla aito."

Tähän voisimme vielä lisätä, että Bosshardin arviointi tuntuu kohdistuvan lähinnä koulua käymättömiin kuuroihin, joilla ei ole kielitaidon eikä sivistyksen alkeitakaan. Mitä enemmän kuuro on oppinut hallitsemaan kieltä ja sen mukananaan tuomia etuja, sitä vähemmässä määrässä häneen voidaan soveltaa sellaista arvostelua, jota yllä on esitetty. Tähän riittää todisteeksi jo se, että suurin osa kuuroistamme käyttäytyy kuulevainkin keskuudessa moitteettomasti eivätkä anna tällaiselle arvioinnille aihetta. Useat kuurot ovat sitäpaitsi nousseet yhteiskunnassa arvostettuun asemaan, mikä ei olisi mahdollista, jos Bosshardin esittämät johtopäätökset pitäisivät paikkansa. — Asiallinen arvostelu on aina paikallaan ja mikäli sellaista tämän asian yhteydessä olemme huomanneet, 1 iin ottakaamme opiksi.

Urho Kierimo

TÄRKEÄ ON TÄMÄ SÄE: ÄLÄ KULJE ELLET NÄE

Maamme kuurosokeat

Suomen Kirkon Seurakuntatyön Keskusliiton toimesta on hiljattain suoritettu pieni tutkimus maamme kuurosokeitten asemasta. Tutkimus perustuu kiertokyselyyn, joka on suoritettu kuurosokeittemme keskuudessa. Jo nimitys kuurosokea on sellainen, että on vaikeata määritellä, ketkä sitä todellisuudessa ovat. Usein heikkonäköisestä kuurostakin käytetään tuota nimitystä. Rajatapauksia on lukemattomia, kuten kuurojen ja huonokuuloistenkin välillä.

Tällä hetkellä voidaan sanoa kuurosokeita olevan maassamme noin 45. Tutkimuksen piirissä olleista kuurosokeista oli 3/4 menettänyt ensin kuulonsa ja vasta sitten näkönsä. Näinollen nmitys kuurosokea onkin oikeampi kuin sokeakuuro, jota myöskin joskus tapaa. Kuurosokeat joita oli lapsista vanhuksiin saakka, olivat menettäneet kuulon keskimäärin 5 vuoden iässä, kun taas sokeutumisen keski-ikä oli 26 vuotta. Mainituista kuurosokeista oli 3 ensimmäisen ikävuoden kuluessa kuuroutunut 75 %, sokeutunut vain 13 % ja kuurosokeutunut 12 %.

Kuurosokeista osasi 45 % pistekirjoitusta, viittomakieltä 50 % ja sormiaakkoset 75 %. Vastanneiden joukossa oli 7 kuurosokeaa, jotka osasivat sekä pistekirjoituksen, sormiaakkoset että viittomakielen. Yleensä kuurosokeat mainitsivat heillä käyvän vieraita hyvin harvoin.

Noin 65 % kuurosokeista oli saanut pohjakoulutuksensa kuurojenkouluissa. Vain muutamat olivat joutuneet turvautumaan yksityisopetukseen. Vain 10 kuurosokeaa oli saanut edes jonkinlaista ammattikoulutusta, mutta harvalla heistäkään oli siitä hyötyä, koska olivat jälkeenpäin vielä menettäneet toisen aistin. 14 kuurosokeaa on tällä hetkellä laitoshoidossa, noin 10 tulee omalla työllään toimeen, eläkkeet ja avustukset turvanaan, mutta suurin osa on täysin riippuvaisia sukulaisten ja ystävien huolenpidosta.

Kuurosokeat jakautuvat ikänsä pohjalla melko tasaisesti eri ikäluokkiin. Runsaimmin heitä kuitenkin on 40—60 vuoden ikäisiä. Kuurosokeiden sielunhoito on melkein kokonaan kuurojenpappien vastuulla. He ovat riippuvaisia heidän käynneistään, varsinkin, jos eivät osaa pistekirjoitusta. Pistekirjoitusta taitavat saavat sokeitten hengellisen "Tähti"-lehden, joka ilmestyy kuudesti vuodessa. Kuurosokeat ovat yksinäisiä ihmisiä, jotka kaipaavat yhteyttä toisiin ihmisiin. Kuuroilla on parhaat mahdollisuudet auttaa heitä tässä asiassa.

UUSI PIIRIJAKO

Tämän vuoden heimikuun 1 päivästä lähtien maa on jaettu neljään piiriin, joissa kussakin kuurojenpappi harjoittaa sielunhoitoa ja sosiaalihuoltoa kuurojen keskuudessa. Kuurojenpappien työn uudestijärjestely on määrätty asetuksella, joka on annettu tammikuun 27 päivänä. Asetusta täydentää opetusministeriön helmikuun 1 päivänä antama päätös.

Uusi piirijako on seuraava:

T u r u n p i i r i: Turun ja Porin lääni, Vaasan lääni, Ahvenanmaan maakunta sekä Uudenmaan läänin enemmistöltään ruotsinkieliset seurakunnat.

H e l s i n g i n p i i r i: Hämeen ja läänit sekä Uudenmaan läänin enemmistöltään suomenkieliset seurakunnat.

M i k k e l i n p i i r i: Mikkelin, Kuopion, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen läänit.

O u l u n p i i r i: Oulun ja Lapin läänit.

Uuden Turun piirin v.t. kuurojenpappina on pastori Eino Savisaari, asuinpaikkanaan Turku.

Kuurojenpappien tehtävien määrittelyssä on uutta, että selvästi sanotaan pappien olevan myöskin sosiaalityöntekijöitä. Tähänastinen käytäntö on siten saanut virallisen vahvistuksen. Tyydytyksellä on pantava merkille, että kuurojenpapin virkaa täytettäessä hakijan on esitettävä kahden asiantuntijan antama todistus viittomakielen taidostaan. Aikaisemmin ei ollut selvää ohjetta tässä suhteessa. On toivottavaa, että kuurojen keskusjärjestö tällä kohden pääsisi arvostelemaan hakijan pätevyyttä.

Toiminta uusissa piireissä on parhaillaan järjestelyjen alaisena. Vielä ei tiedetä missä määrin uusi järjestys tuo parannusta kuurojen seurakuntaelämään ja missä määrin se lisää kuurojen sosiaalista turvallisuutta. Jo nyt on kuitenkin paikallaan esittää vilpitön kiitos valtiovallalle tämän kauan ratkaisuaan odottaneen toimenpiteen johdosta.

Liittomme uutisia

Kuurojen Joulun myynti

Jokaista yhdistystä kehoitamme järjestämään tehokkaasti alueellaan Kuurojen Joulun myynnin. Ei ole paljoa, jos *jokainen jäsen ottaisi 10 kpl. myytäväksi* tuttavapiirissään. Yhdistys asettakoon pääasiamiehen, joka jakaa lehdet alamyyjilleen ja tilittää ne.

Ilmoittakaa pääasiamiehenne nimi, osoite ja haluttu kappalemäärä heti liittomme toimistoon os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

"Yhdistysten huomioon"

Viime numerossamme olleen kirjoituksen loppupuolen oli painovirhe sekoittanut niin, että siitä oli vaikea saada selkoa.

Pitää olla:

Liitolta voidaan laskun mukaan pyytää esitelmänpitäjän matkalipun korvausta, josta hallitus päättää kussakin tapauksessa erikseen.

Hengellisiin tilaisuuksiin, kirkkopäiville, hartaustilaisuuksiin ym. voi yhdistys tilata maallikkopuhujan, jonka kulut liitto maksaa kokonaisuudessaan. Maallikkopuhujat eivät siis rasita kustannuksillaan yhdistyksen taloutta.

Maallikkopuhujien matkat liitto maksaa vain siinä tapauksessa, että asianomainen yhdistys tahi papit tilaavat heidät.

Jos puhuja tulee omia aikojaan tilaamatta, tahi itse järjestää matkansa yhdistykseen, ei liiton puolesta matkoja makseta.

Ihmeidentekijä

Kansallisteatterissa esitetään kuluvan näytäntökauden aikana William Gibsonin kirjoittamaa näytelmää "Ihmeidentekijä", joka kuvaa maailmankuulun kuurosokean Helen Kellerin lapsuutta ja erikoisesti sitä vaihetta, jolloin pikku Helenille alkoi avautua tie ymmärryksen ja tiedon maailmaan. Näytelmän on ohjannut Edvin Laine.

Koska näytelmä kiinnostaa suuresti kaikkia kuuroja, on Kansallisteatterin kanssa käyty alustavia neuvotteluja siitä, että johonkin määrättyyn näytäntöön saataisiin kuurojen oma tulkki. Asiaan on suhtauduttu teatterin taholta suopeasti. Tällainen näytäntö järjestetään marraskuun 26 päivänä klo 15.30. Paikkojen varaamisen kannalta olisi tiedettävä näytäntöön tulevien kuurojen lukumäärä ennakolta. Tämän johdosta pyydetään kaikkia halukkaita kuuroja ilmoittautumaan sisar Eeva Malmilalle osoitteella Helsinki, Kustaankatu 3 A 4 marraskuun 15 päivään mennessä lähettämällä hänelle lipun hintana 500 markkaa, mikä oikeuttaa hyville paikoille.

Koska näytelmä on ainutlaatuinen ja sen sisältö kuuroja lähellä, kehoitetaan kaikkia käyttämään tilaisuutta hyväkseen.

Muilta paikkakunnilta voitaneen järjestää tilausbussikuljetuksia, mikä alentaa matkakustannuksia. Kansallisteatteri sijaitsee Rautatientorin varrella. Liput ovat lunastettavissa hyvissä ajoin ennen näytännön alkua ulko-ovella.

Nuorten palsta

MATKANI KREIKKAAN JA TURKKIIN

Jatkoa

Turkissa ei nuori nainen voi muuttaa asumaan yksikseen, jos aikoo pitää maineensa nuhteettomana. Niin kauan kuin hän asuu vanhempien luona hän on perhetyttö, joka tulee saamaan avioliittotarjouksia. Yksinään asuvaa tyttöä kukaan oikeauskoinen tuskin haluaa vaimokseen. Vanhanaikaisimman tavan mukaan, kun poika on tullut naimaikään, sukulaistädit ryhtyvät etsimään hänelle sopivaa tyttöä. Löydettyään sopivan tytön pojan äiti tuli tytön vanhempien taloon, vaikka tyttö ei tajunnut mistä toiset vanhemmat puhuivat. Lopulta äiti tuli kotiin ja kertoi pojalleen tytöstä. Jos poika asiasta kiinnostui, pojan isä lähti pyytämään tyttöä pojan vaimoksi. Tyttö voi kieltäytyä. Jos tyttö suostui, suku saattoi huokaista helpotuksesta ja ryhtyä järjestelemään kihlajaisia. Suvun vanhin miesjäsen asetti sormukset parille. Kihlajaisjuhla on suuri juhla, syödään ja tanssitaan. Juhlan kustansi tytön isä ja hääjuhlan pojan isä. Kihla-aikana morsian valmisti kapioita. Kun kaikki oli saatu valmiiksi, järjestettiin häät. Sama kihlasormus tulee olemaan heidän ainoa sormuksensa. Muhamettilaisen tavan mukaan hääjuhla voi kestää monta päivää. On toinen modernimpi tie, joka on yleistymässä. Nuoret seurustelevat ja käyvät elokuvissa. Kun he päättävät mennä naimisiin, marssivat he vanhempien puheille aivan samoin kuin Suomessa, mutta siellä seurustelun katsotaan johtavan aina avioliittoon eikä siis tyttö voi vaihtaa poikaa joka viikko. Morsiamella on ihmeellisen kaunis vihkipuku ja myös ranteessa on erikoisia hopeanvälkehtiviä nauhoja, joita sanotaan morsiamen langaksi, joka estää pahoja henkiä. Istanbulin naiset ovat kyllä pukeutuneet hyvin. Pariisin muoti omaksutaan nopeasti ja ulkonäöstä pidetään huolta joskus liiaksikin voimakkaalla make upilla. Siellä naiset ja miehet ovat yleensä tummia, kaunista rotua, mutta on joukossa yllättävän paljon vaaleitakin. Vain hyvin harvoin näkee Istanbulissa enää naisia, jotka yrittävät peittää kasvojaan hunnuilla. Huntujen käyttäminen on kiellettyä, mutta sitä yritetään kiertää jonkin verran, koetetaan peittää edes hieman. Nämä ovat vanhoja naisia, joille uskonnon sana merkitsee enemmän kuin laki eikä heitä yleensä keskustassa näekään, he ovat syrjempää. Siellä on maailman suurimmat itämaiset basaarit, joissa on yli 3000 liikettä saman katon alla, joissa me kävimme ostoksilla. Se on aivan uskomaton ja siellä saa ostaa melkein mitä tahansa. Myös kauppa ei pysy basaarin sisäpuolella ja se tunkeutuu portin ulkopuolelle. Kauppiaat huutelevat kutsuvasti kehuen tavaroitaan. Hämmästyin eräässä kaupassa, myyjänä toimii itse kuuro mies, joka kuuluu olevan kaupan toinen osakas. Kysyin miten selviät? Ellei asiaa ymmärretä, niin täytyy kirjoittaa, vastasi mies. Kirjoittaminen on siellä luonnollista. Siellä monet kuurot pärjäävät hyvin pienissä liikeyrityksissä. Kaupungissa myydään joka liikkeessä pullotettua vettä, koska vesi ei ole puhdasta, ja on epäterveellistä. Sielläoloaikana join aina puhdistettua vettä. Meidän olomme aikana oli siellä kansanpäivä ja sen kunniaksi ystävät antoivat meille liput kansantanssiesitykseen. Tanssittiin vanhoja turkkilaisia kansantansseja, mm. mielenkiintoista vuoristolaistanssia lammasnahkatakkeineen. Kansallispuvut ovat hyvin kauniita, kirkkaita värejä. Naisilla on pussihousut, värikäs, käsin tehty takki ja päällä muinaisaikaisen paljon rahahelmiä. Hämmästyin, että miehet esittivät kansantansseja päinvastoin kuin Suomessa. Istanbulissa on vanha kuurojenyhdistys ja eri seurojen johtajina toimivat kuulevat. Turkissa on ystävien kertomuksen mukaan noin 30.000 kuuroa. Suurin osa heistä on vaattureita ja suutareita. Turkkilaiset kuurot pitävät mielellään meitä suomalaisia sukulaisinaan. Turkkilaisilla kuuroilla on miellyttävä tapa lahjoittaa muistoesineitä vierailleen. Lähtiessäni huomasin matkalaukkuni tulleen niin täyteen tavaraa ja se vie usein ajatukseni kauniiseen Kreikkaan ja Turkkiin. Siellä viettämämme tuokio oli unohtumaton.

Valloittaja Barbaronie museo. Oik. upea Sulttaanin palatsi, jonka Kemal Ataturk valtasi ja myöhemmin kuoli siellä

Palanen liiton nuorisotyöstä

Allekirjoittaneella on takataskussaan pieni uutinen, joka kiinnostanee kuurojenyhdistysten nuorisokerhoja ja yleensä kaikkia nuorisotyöstä innostuneita.

Eipä heitä paljon ole, mutta onpa kuitenkin.

No, karistanpa sen uutisen sitten tähän.

Sitä vain minun piti ilmoittaa, että Kuurojen Liitollakin on nyt nuorisotyöntekijöitä. Kai niitä on ennenkin ollut, mutta nyt vasta on nimetty eräitä näissä puuhissa olleita ikäänkuin vakituisesti huolehtimaan liiton nuorisotyöstä.

Liiton hallitus päätti syksyn ensimmäisessä kokouksessaan pystyttää pysyvän nuorisotoimikunnan ja nimesi siihen heti alkuun Eino Savisaaren, Kauko Mäkelän, Aura Ahlbäckin ja allekirjoittaneen sekä kaiken varalle vielä Martta Kattaisen.

Tarkoitus on, että tämä toimikunta suunnittelisi ja hoitaisi liiton nuorisotyötä. Jotenkin siihen suuntaan, että jokainen yhdistys tulisi tavalla tai toisella vedetyksi tähän työhön. Miten, no, sekin selviää aikanaan. "Perästä kuuluu", sanoi se entinenkin tuohitorven tekijä.

Ettei tässä yllämainittu uutinen ihan tyhjäksi jäisi, niin mainittakoon sentään, että kaikkiin yhdistyksiin tullaan ottamaan yhteys tämän nuorisotoimikunnan toimesta. On kai jo otettukin tämän ilmestyessä. Ja sitten, vuonna 1962 järjestetään jälleen liiton nuorten kulttuuripäivät ja tällä kertaa Jyväskylässä. Marraskuussa ne juhlat ovat — joten onpa sitten vuosi aikaa valmistautua. Kesällä on Pohjoismaiden nuorisoleiri Norjassa ja sinne on tarkoitus järjestää yhteinen matka. Ehkäpä bussilla eli suomeksi sanoen linja-autolla. Sekin selviää aikanaan.

Tässä mainitun nuorisotoimikunnan puheenjohtaja on Eino Savisaari. Hänen tittelinsä jokainen tietää, eikä se tähän kuulukaan. Kun vielä nuoria ollaan ja nuorisoasioissa liikutaan ja kirjoitetaan, niin ollaanpa yksinkertaisia sekä tavoilta että sanoilta.

Aillekirjoittanut sai jonkinlaisen sihteerin viran ja käskyn jatkuvasti kirjoitella Kuurojen Lehteen näissä nuorisotoimikunnan asioissa. Siksipä minulla onkin täysi syy merkitä, että viran puolesta

Jarmo Narmala.

Koti ja kasvatus

Koti ja kasvatus -niminen palsta on lehdessämme uusi. Onko sellainen tarpeellinen, kysyy ehkä joku. Koti on yhteiskunnan sydän, sanoo vanha suomalainen sananlasku. Koti ja sen piiri kuuluvat läheisesti koko elämäämme. Siksi on paikallaan kirjoittaa joskus muutama rivi tästäkin asiasta, sillä varsin vähän tiedämme toisten kotien sisäisestä elämästä ja kuurojen kodeissa on aina omat erikoispulmansa.

Koti-sanaan sisältyy aina jotain lämmintä ja rakasta. Koti ei ole vain paikka, jossa käymme syömässä ja nukkumassa, vaan sieltä etsimme sitä rakkauden ilmapiiriä, jota itsekukin meistä kaipaa. Koti ei ole vain huoneisto, vaan sen jäsenet yhdessä muodostavat henkisen kokonaisuuden. Kodissa on tärkeätä se, miten suhtaudumme toisiimme, vanhemmat lapsiinsa ja päinvastoin. Tärkein kaikista on kuitenkin vanhempien keskinäinen suhde.

Me tiedämme, että hedelmäpuiden pienet taimet vaativat tarkkaa huolenpitoa osakseen, jotta ne kasvaisivat ja antaisivat runsaasti hyviä hedelmiä. Lasten ja nuorten kasvatuksessa on sama päämäärä. Kasvatus on lasten henkisen elämän tarkoituksellista ohjausta siten, että heistä tulisi mahdollisimman hyviä ihmisiä. Vanhempien määrätietoinen kasvatus voi usein tuottaa erittäin hyviä tuloksia. Tässä kasvatustyössä on heidän oma esimerkkinsä tärkeämpi kuin hyvätkin neuvot.

Tämän lehden palstoilla ei kuitenkaan ole tarkoitus kirjoittaa kodista ja kasvatuksesta yleensä, vaan koetetaan ottaa huomioon kuuron kodin erikoisongelmia. Kuurojen vanhempien kanssa käydyt keskustelut ovat osaltaan kehoittaneet alkamaan tällaisen kirjoitussarjan.

Kuurot etsivät tavallisesti toistensa seuraa, koska yhteys kuuleviin ei useinkaan ole välitön, eikä helposti saavutettavissa. Tämä kuurojen yhteys on luonnollinen ja hyväksyttävä asia. Näin muodostuu kuurojen hiljainen maailma vastakohtana kuulevien maailmalle. Me tiedämme, miten erilaisia ovat nämä maailmat, jotka jo kuurojen yleisesti käyttämä viittomakieli erottaa toisistaan.

Nyt kysymme: Kasvavatko kuurojen vanhempien kuulevat lapset tuossa hiljaisessa maailmassa vai kuulevien maailmassa? Mihin suuntaan vanhemmat kasvattavat lapsensa? Voivatko kuurot vanhemmat antaa samanlaisen kasvatuksen lapsilleen kuin kuulevat? Ulkonaisesti ei koti varmaankaan eroa muista ja lapset astelevat kouluun samanlaisesti puettuina kuin muutkin, mutta miten on henkisen kasvatuksen laita? Tässä olen heittänyt esiin muutamia kysymyksiä, joita on syytä pohtia. Kun seuraavissa kirjoituksissa tulen koskettelemaan näitä kysymyksiä, en pyri antamaan lopullisia vastauksia, vaan ajatuksia näiden kysymysten vaiheilta. Olkoot ne myöskin virittämässä keskustelua näistä polttavista kysymyksistä, joiden kanssa uskon monien kuurojen kamppailevan. Seuraavassa numerossa puhumme kielen kehityksestä lapsilla, joilla on kuurot vanhemmat.

E. S.

TAASKO JOUTUU LASTA KAKSI AUTON YLIAJAMAKSI?

Kotimaasta

KUUROJEN AMMATTIKOULU

Turussa toimivaan Kuurojen ammattikouluun on syyskuun 1 p:nä otettu 15 uutta oppilasta, jotka tulevat valmistumaan seuraaviin ammatteihin: Maalareiksi Heino Hirvelä ja Paavo Lysti, muurareiksi Reino Hiltunen ja Risto Vainonen, vaattureiksi Auli Nurmijärvi ja Paavo Tuominen, teollisuusompelijoiksi Tuula Peltola ja Eila Roman, kirjansitojaksi Arvo Perälä, peltisepäksi Erkki Järvinen, viilariksi Kari Jouhki, autonasentajaksi Ilmari Piippo, hienomekaanikoksi Markku Aro, valuriksi Erkki Siivonen ja sorvariksi Reijo Mikkola.

LOKAKUUN 1 p:nä Mikkelin päivänä siunattiin Kotkan uudella hautausmaalla ijäisyysaamua odottamaan Jussi Mattila runsaan sukulaisja ystäväjoukon läsnäollessa. Siunauksen toimitti rovasti Lauri Paunu luonnehtien puheessaan vainajan elämää Liiton joulujulkaisujen kuin Kuurojen Viestin ovelta ovelle asiamiehenä hän toimi uskollisesti. Kymmenien kilometrien pituiset ovat olleet Jussi Mattilan jalanjäljet, joitten kautta hän tutustutti kuulevat ymmärtämään kuurojen elämää.

Kuulevien ystävien puolesta laskettiin haudalle myös kukkaisseppele, johon seuraan Jussi Mattila kuului järjestysmiehenä monien vuosikymmenien ajan.

Pitkä oli miehen päivätyö ja suunnattoman suuret oli askeleet ne, joita hän hiljaisten takia kulki tinkimättä itselleen niistä kunniaa.

Vainaja kätkettiin 7 kuukautta sitten haudatun veljensä Väinön ohella samaan hautakalmistoon muutaman hautavälin päähän veljestään.

Kukkien paljous jäi osoittamaan kiitollisuutta vainajalle ja Jumalan puutarha sulki omakseen maan lapsen ijäisyysaamua odottamaan.

Bridge

OSLO VOITTI HELPOSTI

Kuurojen pohjoismaisen kilpailun. Torstai-iltana 3. 8. 61 Helsingissä pelatussa viimeistä edellisessä ottelussa sillä oli vastassa Kööpenhamina ja jo alusta Oslo johti 21—8 ja loppunumeroiksi tuli 52—23 eli selvä 2—0. Samalla kierroksella Göteborg löi Tukholman 28—17 ja 49—33 eli niin ikään 2—0. Perjantaina aamupäivällä pelatulla viimeisellä kierroksella Oslo suorastaan pahoinpiteli Tukholmaa (28—4 ja 65—8) voittaen ylivoimaisesti 2—0 ja melkein samoin kävi Göteborgin ja Helsingin väliessä ottelussa Göteborgin johtaessa 22—3 ja lopputulos 37—14 eli 2—0 Göteborgin hyväksi.

Kun on nyt neljä kertaa pelattu Tukholmassa, Kööpenhaminassa, Oslossa ja Helsingissä, on Oslo voittanut joka ottelun saaden yhteensä 34 voittopistettä Göteborgin ollessa toisena 34, sitten Drammen, joka ei päässytkään esteiden vuoksi osallistumaan Helsingin kilpailuun, 21, Helsinki ja Tukholma kumpikin 14 ja viimeisenä Kööpenhamina vain 1 pisteellä.

Viimeisen ottelun sarjataulukko:

Oslo	4	4	—	—	8	217— 77
Göteborg	4	3	—	1	6	159—143
Helsinki	4	2	—	2	4	110—131
Tukholma	4	1	—	3	2	114—164
Kööpenhamina	4	—	—	4	0	105—190

Oslo voitti kilpailtavana olleen kiertopalkinnon omakseen. Norjalaiset kuurot esittivät erittäin hyvää pelitaitoa, kun sensijaan muut olivat verraten epävarmoja ja parit epätasaisia.

Urheilua

JUSSI MATTILAN muistolle

Viime sunnuntaina (1. 10.) siunattiin viimeiseen lepoon Kotkan uudella hautausmaalla Juhana (Jussi M a t t i l a. Hän oli syntynyt Mäntyharjussa 13. 6. 1887 ollen kuollessaan 74-vuotias.

Jussi Mattila kävi lapsena Kuopion kuurojen koulun ja sen jälkeen hän siirtyi Kotkan-seudulle, jossa palveli Gutzeitin laatikkotehtaan ja Enso-Gutzeitin palveluksessa ja oli nyt viimevuoden eläkeläisenä.

Jussi Mattila teki itsensä tunnetuksi kuurojen järjestötoiminnassa kuuluen liittonsa johtoportaaseen nuorempana. Vuosikymmenet hän samalla huolehti liittonsa julkaisujen uskollisesta levittämisestä.

Urheilu kuurojen ja kuulevien keskuudessa oli ala, jossa Jussi Mattila nähtiin vieläkin mukana. Hän kilpaili jo kouluvuosina Kuopiossa Kolehmaisen-veljesten kanssa hiihdossa ja tästä Jussi sai urheilukipinän, joka kesti koko elämän. Hän osallistui aikanaan aktiivisesti hiihtoihin, ja vielä useammin hänet nähtiin kaikessa siellä, missä tarvitaan järjestömiehiä ja toimitsijoita. Vielä viime kesänä hän oli tehtävissä mukana, kun Helsingissä pidettiin kuurojen MM-kisat.

Tiutisen Pyrintö, Kotkan Kisailijat ja KTP olivat niitä seuroja, joissa Jussi Mattila oli mukana. Hänen toimintaansa kuvasi vaatimattomuus ja innostus kaikkeen liikuntakasvauksen puolesta. Jussi Mattilassa poistui keskuudestamme mies, jonkalaisia meillä on vähän. Sellaisella miehellä oli vain ystäviä.

Eteenpäin-lehdessä S o k a.

HERO järjestää perinteellisen vuosijuhlan palkintojenjakoineen lauantaina 11 p:nä marraskuuta klo 19 Kuurojen yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27. Hyvä ohjelma. Elokuvaesitys M-kisoista. Tervetuloa.

PORIN Kuurot Urheilijat järjestää pikkujoulujuhlan palkintojenjakoineen hyvällä ohjelmalla 2 p:nä joulukuuta klo 18 Kuurojen talossa Tuomarink. 16. Tervetuloa.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijatseuran pikkujoulujuhla pidetään TKY:ssä Satamak. 1 B 2 lauantaina joulukuun 2 pnä klo 19.00. — Vaihteleva ohjelma. — Tervetuloa.

OULUN Kuurojen Urheiluseura Ryhti r.y. täyttää tänä vuonna 15 vuotta. Seura järjestää juhlat lauantaina 2 p:nä joulukuuta 1961 klo 19 Kuurojen talossa.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

TURUN Kuurojen Urheiluseura Valpas järjestää tavanmukaisen vuosijuhlan pikkujouluineen joulukuun 2 p:nä klo 19 Kuurojen talossa Tervetuloa.

Kokouksia

LAPPEENRANNAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kuurojen talolla lauantaina ja sunnuntaina marraskuun 4—5 p:nä. Lauantaina klo 14 esitelmätilaisuus, klo 19 viihde-ilta. Sunnuntaina jatkuvat esitelmäpäivät klo 13. Tervetuloa.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät alkavat lauantaina marraskuun 11 p:nä klo 18 Kuurojenkoululla. Sunnuntaina klo 11 on Jumalanpalvelus, jonka pitää past. Väätäinen. Klo 12 jatkuvat esitelmäpäivät. Puhujina toimittaja Rurik Pitkänen ja rva Martta Kattainen sekä koulun opettajia. Lisäksi elokuvaesityksiä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kotkassa, Työväentalon kerhohuoneistossa 11— ja 12 p:nä marraskuuta. Esitelmätilaisuus alkaa lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 13. Toivotaan saatavan rov. Lauri Paunu pitämään Jumalanpalvelus tuomiokirkossa sunnuntaina klo 12.

Puhujaksi tulee sunnuntaina dipl.-ins. Runo Savisaari. Tervetuloa Kotkaan!

TAMPEREEN kuurojen yhdistys r.y:n varsinainen syyskokous pidetään marraskuun 12 p:nä omassa kerhohuoneistossa Satamak. 1 B. Välittömästi kokoukseen jälkeen on yhdistyksen vuosijuhla vapaalla ohjelmalla. Kokous alkaa klo 17.

Vain niillä jäsenillä on äänioikeus kokouksessa, jotka ovat suorittaneet kuluvan vuoden jäsenmaksunsa.

VAASAN kuurojen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 18—19 p:nä Kuurojen talossa, Käsityöläiskatu 6. Puhujina rva Martta Kattainen ja

past. Eino Savisaari sekä omat phujat. Tervetuloa Vaasaan.

JOENSUUN seudun Kuurot r.y:n esitelmäpäivät pidetään marraskuun 18—19 p:nä Niinivaaran kansakoululla. Ohjelma alkaa lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 12. Puhujiksi pyydetään rva Elise Jaakkola ja hra Emil Mattila. Tervetuloa.

ROVANIEMEN Kuurot r.y. viettää pikkujoulujuhlaa Työväentalossa 18—19 p:nä marraskuuta. Tervetuloa.

OULUN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät ovat marraskuun 25—26 p:nä alkaen klo 19 Kuurojen talossa. Puhujana toimittaja Pitkänen. Elokuvaesitys on. Kuurot, pitäkää mielessänne tämä rikasohjelmainen tilaisuus. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

HÄMEENLINNAN Kuurot r.y:n sääntömääräinen syyskokous on marraskuun 26 päivänä 1961 klo 13.00 Markkulassa. Esillä sääntöjen 8 § määräämät asiat, mm. puheenjohtajan ja johtokunnan valitseminen vuodeksi 1962. Kaikkien jäsenten läsnäoloa toivotaan.

RIIHIMÄEN Kuurojen vaalikokous pidetään 3 p:nä joulukuuta klo 12 Kansalaisopistolla. Keskustelukysymykset lähetettävä 10 päivää ennen vaalikokousta, sihteerille. Kokouksen jälkeen heti pidetään pikkujoulujuhla. Ohjelmaa on joulupukkeineen ja riisipuuroineen. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

KERAVAN Kuurojen Kerho viettää 20-vuotisjuhlaa Seurakuntatalolla joulukuun 3 p:nä klo 14. Juhlan ohjelma vaihteleva. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

KAINUUN Kuurojen Yhdistys järjestää pikkujoulujuhlan 9 p:nä joulukuuta klo 19 Kajaanin Seurakuntatalolla Kirkkokatu 26. (Vanha puutalo.) Siellä saa lumivalkoista joulupuuroa. Aito joulupukki saapuu tervehtimään ja jakamaan lahjoja. Lämpimästi tervetuloa Kainuussa asuvat kuurot rattoisaan pikkujoulujuhlaan.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen pikkujoulujuhla pidetään Kotkan Työväentalon kerhohuoneistossa lauantaina 9 p:nä joulukuuta klo 18. Tilaisuudessa tarjoillaan riisipuuroa ja kahvia leipineen. Joulupukki tulee. Jäsenet ystävineen ovat tervetulleita.

HAAPAJÄRVEN kuurojen yhdistys järjestää pikkujoulun ja vuosikokouksen joulukuun 9—10 p:nä 1961 kunnantalossa. Pikkujoulujuhla alkaa lauantaina klo 18 ja vuosikokous sunnuntaina klo 12. Toimittaja Pitkänen tulee. Kaikki vanhat jäsenet ja ei-jäsenet tervetulleita Haapajärvelle.

Merkkipäiviä

KULTAHÄITÄ viettää marraskuun 5 p:nä ent. maanviljelijä *Viktor Hellöre* ja hänen puolisonsa Hilja, o.s. Pirttinen Pietarsaaressa.

Rakkaamme

JUHANA MATTILA

synt. 13. 6. 1887 Mäntyharjulla, kuoli 25. 9. 1961 Kotkassa.

Syvästi kaivaten:

Olga (o.s. Hietala)
Lapset perheineen
Siskot ja veli perheineen.

Tyynesti kannoit tuskien taakan
nukuit kun sairaus voimasi vei.
saavuit sinne missä on rauha,
missä tuskakin tuntematon.

Rakkaamme

VÄINÖ MATTILA

synt. 18. 7. 1903 Mäntyharjulla, kuoli 26. 2. 1961 Kotkassa.

Syvästi kaivaten:

Helmi ja Leena.

Sammui loiste silmien valon,
taukosi sykintä sydämen jalon.
Herposi käsi auttava, antava,
rakkaus kaikkien kuormia kantava.

Päivänpaiste muistollesi.

Haudattu 5. 3. 1961.

50 VUOTTA täyttää marraskuun 11 p:nä parturi *Sven Havilo* Raahessa.

75 VUOTTA täyttää joulukuun 6 p:nä rouva *Hilja Hellöre* Pietarsaaressa.

Henkilökohtaista

KAIKILLE jotka muistivat minua merkkipäivänäni, monet sydämelliset kiitokseni.

Ester Koskinen.

SYDÄMELLINEN kiitokseni Helsingin Kuurojen Yhdistykselle, Kuurojen Shakkiseuralle sekä kaikille ystävilleni läheltä ja kaukaa, jotka ilahduttivat minua kukkasin, sähkein, onnittelukortein, lahjoin ja rahankeräyksin täyttäessäni 70 v.

Emil Färdig.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

66. vuosikerta 1961

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:– maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:–, ulkomaille 1000:–. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:–. Kuolinilmoitukset 500:–.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Kuurojen Joulu

ilmestyy marraskuun alussa

Lehtemme kokovuoden tilaajat saavat sen ilmaiseksi

Luotettavia myyjiä otetaan kaikkialle

Myyntipalkkio 50:— kpl. Yksittäisnumerot 150:— kpl.

MYYJÄT, ilmoittautukaa heti osoitteella:

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.
LIISANKATU 27 E 10, HELSINKI

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Tilatkaa vuodeksi 1961 — Prenumerera för år 1961 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 66 — 65 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Tilaushinnat:
800:– koko vuodelta. Ulkomaille 1000:–. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. – Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Prenumerationspris:
700:– för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:–. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja – huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri – red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Oy SURDUS Ab — 1961